

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

TREČIADINIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 18, 1988

Nr. 97

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Švenčių atgarsiai

(Tęsinys)

1987 m. liepos 8 d. Lietuvos Krikšto jubiliejaus minėjimas vyko Žemaičių Kalvarijoje. Dalyvavo keturi vyskupai: J. Steponavičius, V. Sladkevičius, J. Preikšas bei svečiai iš Latvijos — vyskupas tremtinys Dulbinskis, šiais metais švenčias savo vyskupystės 40 m. jubiliejų. Pamokslą pasakė vysk. V. Sladkevičius, išskeldamas krikšto reikšmę Lietuvai. Vyskupas atsakė į spaudoje bedievių keliamus priekaištus, kad, iš Maskvos priimtas pravoslaviškas krikštas Lietuvai būtų buvęs naudingas, nei iš lenkų rankų priimtas — katalikiškas. Jei taip būtų įvykę, mes, tikriausiai šiandien jau nebekalbėtume lietuviškai.

Kristaus kančios procesijai ir kalnus vadovavo vysk. J. Preikšas, procesijos metu Skaudvilės klebonas kun. J. Kauneckas pa-

sakė tris pamokslus; išskelė kryžiaus svarbą lietuvių kataliko gyvenime, žemaičių tvirtumą, ginant ir išlaikant prieš 600 metų priimtą katalikų tikėjimą, ir tą dvasinę tuštumą, kurią sukūria šių dienų jaunimo sielose prievarta ir klaida brukama bedievybė.

Pamaldas filmavo valstybinė televizija; milicininkai ir autoinspektoriai šiais metais Žemaičių Kalvarijoje buvo santūresni ir mandagesni.

Vyskupui A. Vaičiui grįžus iš Romos, igaliotinis P. Anilionis gąsdino susišauksius ir Kuriją Telsių vyskupijos dekanus ir išspėsią už „nusikaltimus“ Kalvarijos atlydų metu; igaliotiniui ypatingai klyvo kun. J. Kaunecko pasakytą pamokslą bei Lietuvos himną, sugiedotą, baigus kalnų procesiją, kunigų trečiadienyje.

(Bus daugiau)

Pusantro milijono pas popiežių

Lima. — Popiežius Jonas Paulius II Pietų Amerikos kelionėje praėjusį sekmadienį kalbėjo didžiausiam — pusantro milijono žmonių miniai, kuri susirinko į parką Peru valstybės sostinės ribose. Kadangi prieš popiežiui atvykstant į Peru valstybę įvyko keli sproginiai, kurie aptemdė dalį sostinės kvartalų, tai policija pasitelkė ir pagalbą dar 20,000 kareivius, kurie padėjo palaikyti tvarką popiežiaus vizito metu. Šimtai karių pilnoje kariškoje aprangoje patuliavo ir šalia altoriaus, kur popiežius laikė šv. Mišias.

Daugelis žmonių pasitiko Šv. Tėvą su popiežiaus vėliava.

40 metų Izraeliui

Tel Avivas. — Izraelio valstybės išteigimas buvo paskelbtas 1948 m. gegužės 15 d. Bet jie tą paminėjimą turėjo balandžio viduryje, kadangi laikosi hebrajiško kalendoriaus. 40 metų nepriklausomybės paminėjimas buvo suplanuotas labai iškilmingas, tačiau dėl tebesitęsiančių palestiniečių laisvės kovų Izraelio užimtose žemėse jie tas iškilmes labai suprastino.

Didžiausias dėmesys teko pasirašytam susitarimui su Washingtonu, pagal kurį pradami labai giliūs kariniai, ekonominiai ir strateginiai ryšiai. Paradas Tel Avive buvo užbaigtas su 100 karo aviacijos modernių lėktuvų pademonstravimu ore. Europos spauda rašo, jog tai buvo prez. Reagano paskutinis aktas, kuris laikomas palankiausiu JAV prezidentui Izraeliui.

Izraelio 40-čio proga CBS televizija turėjo pasikalbėjimą su Izraelio rašytoju Amosu Elonu, kuris Amerikoje gyvenantiems žydams priminė, kad jie neturėtų akiai remti Izraelio politikos. Pagal jį, Izraelis gali prisijungti užimtas Gazos ir Vakarų Kranto sritis arba tęsti kovą prieš palestiniečius. Jei ir toliau Izraelis laikysis tos pačios politikos, tai pasidarys panašus Pietų Afrikos respublikai.

lėmis. Savo pamoksle Jonas Paulius II kalbėjo apie vargšus, kurie kenčia Peru bendruomenėje ir prašė, kad „būtų grindžiama civilizacija meile tam asmeniui, kuris yra šalia mūsų — savo kaimynui; tik meile bus galima pakeisti pasaulį“.

Darbininkų slygų gerinimas

Po Mišių popiežius priėmė Peru vyskupus, kuriems priminė, jog Peru visuomenėje reikia „daugiau dėmesio kreipti į krašte esančią neteisę, kartu respektuojant žmogaus orumą“. Jis jiems priminė didėjančią neturtą, narkomaniją, įvairių sektų daugėjimą ir klaidingai aiškinamus Bažnyčios mokslo principus, kas kenkia jos vienybei. Vėliau popiežius susitiko su Peru intelektualais ir verslo atstovais. Jiems priminė — grynai žemiškų tikslų nemaityti su Bažnyčios misija ir su politine veikla. Jis būtinai reikalavo pagerinti darbininkų gyvenimo sąlygas; tai intelektualų ir darbdavių pareiga, kalbėjo jiems popiežius.

Išvyko į Paragvajų

Peru vyriausybės žinių agentūra „Andina“ pranešė, jog 3,327 asmenys buvo suareštuoti saugumo vyrų, kurie atradė įtartinai Limos mieste. Kairiųjų pažiūrų sukilėliai apgriovė prie Andų kalnų esančias elektros jėgaines, bet sužeistų nebuvo. Po susitikimo su Peru prezidentu Alan Garcia vyriausybės rūmuose, pirmadienį popiežius išskrido į Paragvajų, paskutinę jo misijos vietą.

— Banqued miestelyje maždaug šimtas Filipinų komunistų puolė rotuše, ją sudegino ir pagrobė tris policininkus. Susirėmė žuvo 4 komunistai ir trys kareiviai.

— New Yorke Amerikos bankai pakėlė paskolų palūkanų mokestį nuo 8,5% iki 9%.

— Norfolk mieste Pat Robertson, norėjęs būti Amerikos prezidentiniu kandidatu respublikonų sąrašė, pasitraukė iš kandidatų ir pasisakė už viceprez. G. Bush kandidatūrą.

Senatoriai John Warner, kairėje, Alfonse D'Amato, viduryje, ir Sam Nunn, dešinėje, tariausi padidinti biudžetą kariškiams, kurie rūpinasi, kad nebūtų įvežama narkotikų į Ameriką.

Prasidėjo sovietų pasitraukimas

Kabulas. — Ilga eilė tankų, sunkvežimių ir kitų mašinų su artilerijos pabūklais pradėjo pasitraukimą iš Afganistano. Afganai matė laimingus sovietų karių veidus. Praėjusį sekmadienį, kai pradėjo judėti sovietų vilkstinės, nebuvo puolimų iš partizanų pusės, nors jie buvo pranešę, kad bus daromi užpuolimo planai, tačiau žinių agentūros nepastebėjo jokių didesnių trukdymų. Bet Maskvos televizija transliuodama vilkstinės vaizdus, pasakė, jog partizanai puolė sovietų karių, bet nepaaiškino jokių detalių. Reuterio korespondentas, kuris važiuo kartu su sovietų vilkistine, pranešė, kad buvo girdėti šūviai kalnuose, tačiau nieko baisaus neįvyko.

Malonu grįžti į namus

Sovietų pareigūnai pranešė, kad iki šio mėnesio galo išvažiuos 25 ar 30 tūkst. kareivių. Afganų žmonės pakeliui stebėjo besitraukiančius, tačiau nebuvo liūdesio ar džiaugsmo iš jų pusės. Tik Kabulo mieste buvo iškeltas didžiulis plakatas: „Tegyvuoją sovietų — afganų draugystę“. Per garsiakalbių grojo maršus ir retkarčiais buvo girdėti balsas, raginantis afganus kartu dirbti už taiką.

Pirmasis sovietų pasitraukimas buvo iš Jalalabado miesto. Kariai sakėsi esą laimingi, kad gali grįžti į namus. Kol pasieks Sovietų Sąjungos sieną, jiems teks keliauti tris ar keturias dienas. „Visi karai yra baisūs. Mes baigėme savo misiją ir džiaugiamės galėdami sugrįžti į namus“, kalbėjo rusų kapitonas Reuterio reporteriui.

Jungtinių Tautų stebėtojai

Jungtinių Tautų 35 asmenų grupė, kaip stebėtojai, jau yra atvykę į Afganistaną. Partizanai pradėjo šaudyti tik tada, kai sovietai pasitraukė iš Jalalabado. Vakarų diplomatai praneša, jog afganų komunistų kariuomenė saugoja tuos miestus iš kurių traukiasi sovietai. Kovos prasidėjo Asadabado miesto apylinkėse. Jei tą miestą paims partizanai, tai bus tiesioginis pavojaus dideliui Jalalabado miestui. Afganų komunistai turi tankų ir lėktuvų, bet partizanai turi daug prieštankinių ir priešlėktuvinių Stinger raketų.

Invazija buvo klaida

Sovietų Komunistų partijos centro komitetas išleido savo kareiviams pranešimą: „Žiaurių bandymų dienos jau praėjo. Jūsų gilus tikėjimas garbingai padėti draugiškiems žmonėms sustiprino ryšius. Jūs atlikote savo tėvynės įsakymą“. Centro komitetas dar rašo, kad kareiviai bus reikalingi namuose padėti partijos programai. Savo bendrame pranešime Afganistanas ir Sovietų Sąjunga rašo, jog krašto likimas bus išspręstas, jei neįsikiš išorinės jėgos į Afganistano reikalus. Sovietai pažadėjo ekonominę paramą Kabulo vyriausybei, kurios nepripažįsta partizanai. Netiesiogiai savo pareikšime sovietai išsireiškė, kad invazija į Afganistaną buvo klaida, nors jie buvę pakviesti padėti afganų liaudžiai.

Senatorių nuopelnai

Washingtonas. — Šią savaitę respublikonų ir demokratų senatoriai prisiskyrė sau nuopelnus už šių papildomų susitarimų išsiaiškinimą. Sen. Bob Dole pasakė, kad tai buvo abiejų partijų sutartas reikalavimas. „Konstitucija leidžia mums patikrinti, kad galimos problemos būtų iškeltos prieš įteisinant sutartį, kuri Ameriką saistys teisiškai“.

Žvalgybos komiteto pirm. David Boren išsireiškė: „Genevos rezultatai parodo pavyzdį, jog kartu dirbant, galima pasiekti gerų rezultatų“.

Visų trijų svarbiųjų komitetų Senato pirmininkai pasisakė, jog dabar yra daug vilties, kad sutartis bus ratifikuota dar prieš šiuos konferenciją Maskvoje šio mėnesio gale. Ginkluotą pajėgų komitetą pirm. sen. Sam Nunn buvo pažadėjęs per savaitę perskaityti susitarimus, kad paskubintų sutarties svarstymą Senate. Kai kurie senatoriai yra iš principo pasisakę prieš tokį susitarimą su Sovietų Sąjunga. Vienas iš jų yra sen. Jesse Helms iš Šiaurės Carolinos valstijos. Prieš yra ir demokratų sen. Joseph Biden iš Delaware valstijos.

— Jeruzalėje kareiviai ir policija suareštavo 6 palestiniečių žurnalistus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Maskvoje Sovietų dvi-gubas agentas, Britanijoje gimęs Kim Philby, kuris buvo britų žvalgyboje 30 metų ir buvo pasiekęs aukščiausios pozicijos, vadinamas „trečiuoju“, buvo palaidotas Kuntsevo karių kapinėse su didžiausia pagarba, kuri teikiama tik KGB generolams. Jis pabėgo 1963 m. į Sovietų Sąjungą, kai jo išaiškinimas tarnaujant sovietams buvo susektas ir beveik viešai paskelbtas. Šio šnipio veikla padarė daug žalos ne tik britams, bet ir amerikiečiams. Jis „pasitarnavo“ ir pabaltiečių reikaluose.

— Sovietų Sąjungoje dešimtmečiais buvo uždraustas Orwellio romanas „1984“, kurio turinyje rašoma apie totalitarinę diktatūrą. Dabar, Reuterio pranešimu, to romano ištraukas pradėjo spausdinti „Literaturnaja Gazeta“.

— Buenos Aires Argentinos generolas Carlos Mason, praėjusią savaitę išduotas iš Amerikos, teisme paneigė jam, skiriamam kaltinimui, kad jis nebuvo atsakingas už politinius žudymus, kurie įvyko prieš dešimtmetį. Jis kaltinamas už 9,000 gyvybių, kai buvo paskelbta kova prieš kairiuosius.

— New Yorke Harlemo šokių teatro šokėjai pirmą kartą lankosi su spektakliais Maskvoje. Tai pirmoji baletų kompanija kultūrinį ryšių pasikeitimo programoje, atvykusi į Sovietų Sąjungą po Afganistano invazijos, kai tie ryšiai buvo sustabdyti. Iš čia baletas vyks dar į Tbilisį ir į Leningradą.

— Estija gavo daugiausiai autonomijos ūkinėje srityje. Ji laikoma sėkmingai tvarkoma respublika ir turi teisę tvarkyti autonomiškai 7 srityse: pramonėje, kuro, transporto, miškų ir aplinkos priežiūroje, švietime ir kultūros dalykuose. Inžinerija ir instrumentų gamyba liko Maskvos priežiūroje, kaip ir daugelis kitų sričių.

— Maniloje pabėgo suimtas komunistų vadas kartu su 14 kalėjimo sargybinių. Kariuomenė ir policija pradėjo ieškoti pulk. Gregorio Honasan visame krašte. Manoma, kad jis vėl organizuoja perversmą prieš vyriausybę.

Senatas suteikia daugiau galios kariuomenei

Galės areštuoti narkotikų pirklius

Washingtonas. — Senatas nutarė suteikti daugiau teisių kariškiams, kurie galėtų sulaukyti narkotikų pervežimą per Amerikos sienas. Tuo buvo padarytas didelis pakeitimas ligišiolinio įstatymo atveju — leidžiama specialiai apmokytam personalui areštuoti narkotikų pirklius ir jų perdavėjus bei turėtojus tarptautiniuose vandenyse. Taip pat reikalauja, kad prezidentas padidintų sienų sekimą paruoštais kareiviais ir liepia Gynybos departamento sekretoriui raginti gubernatorių sudaryti tuoj planus, pagal kuriuose jie galėtų panaudoti National Guard dalinius kovai su narkomanais.

Už šį nutarimą balsavo 83 senatoriai ir tik 6 protestavo prieš šį įstatymą. Atstovų rūmai jau yra priėmę anksčiau savo pasiūlymą, kuris yra labiau išplėstas. Pagal jų projektą karinės pajėgos turėtų daug stipriau kontroliuoti narkotikų įvežimą. Baltieji rūmai geriau pasisako už Senato projektą ir ragina jo laikytis. Abu projektai yra įstatymo papildymas ir šiam reikalui reikia skirti daugiau lėšų. Militarinėms programoms iki šiol buvo sutarta skirti 299,5 bil. dol. kitiems fiskaliniams metams.

Pradėti nuo vaikų

Prieš šį Senato nubalsuotą papildymą priešinas Gynybos departamentas, nes daugiau kariškių bus įjungta į žvalgybos funkcijas. Iš balsavusių senatorių prieš yra Ohio sen. John Glenn ir Connecticut sen. Lowell Weicker, kurie sako, jog „jei Senatas tikrai nori pradėti kovą prieš narkotikus, tai turėtų pirma išiešti 2 ar 3 bil. dolerių amerikiečių vaikų išauklėjimui ir pravesti atitinkamas programas ne tik vaikams, bet ir jų tėvams“. Abu senatoriai išėjo pavoju, kuris susidarys iš teisinės pusės. Kariškiai turės padėti federalinei vyriausybei vykdyti įstatymus, kurių iki šiol jie praktiškai visai nežinojo.

Kanadoje nuteisė vokiečių

Torontas. — Vokiečių Ernst Zundel išspausdino 32 puslapių brošiūrą, kurioje rašo, jog naciai neturėjo plano sistemingai žudyti žydų ir nenaudojo dujų kambarių jų sunaikinimui.

Žydų organizacijos pradėjo teisme bylą, kuri tęsis 16 savaitių. Už tai, kad platino minėtą brošiūrą ir pasakojo, kad Holokaustas buvo juokas, teisėjų buvo nuteistas 9 mėnesius kalėjimo bausmė. Teisėjas Ron Thomas pasakė, jog Ernst Zundel yra fanatikas asmuo, kuris skleidžia neapykantą bendruomenėje. Jis sąmoningai skleidė klaidingas žinias. Zundel atvyko į Kanadą 1958 m. Jam gresia deportacija į Vak. Vokietiją.

— Maskvoje žymus istorikas Yuri Afanasjev pareiškė, jog „nėra kito tokio krašto pasaulyje su tokia sufalsifikuota istorija kaip mūsų“. Jis sako, kad „mes totalitarizmą vadinome demokratija“.

Narkotikai į Ameriką plaukia laivais ir lėktuvais.

Nusikaltimas prieš valstybę

Areštavimo pobūdis senatorių tarpe buvo diskutuojamas dvi dienas, nes daugelis kariškių nėra susipažinę su panašia procedūra. Pagaliau buvo susitarus priimta Baltiesiems rūmams, Teisingumo departamentui ir Gynybos departamentui bendra formulė. Kariškiams, paskirtiems narkotikų inspektavimo tarnybon, padės Amerikos pakrančių sargybų daliniai, ypač vykdant įstatymų numatytą procedūrą, kai praktiškai bus sudurta su slapta įvežamais nuodais.

Gynybos departamento argumentas buvo, kad areštavimą įvykdęs kariškis neturėtų dalyvauti teisme svarstant suimtojo bylą. Šis klausimas pavestas Generalinio prokuroro žinion. Jei areštas bus įvykdytas, tai tam kariškiui nereikės dalyvauti teisme, nes tai bus laikoma ne asmeniniu reikalu, bet nusikaltimu prieš Ameriką, todėl kariškiui nereikės atvykti į teismo eigą.

Svečias ragina Ignoruoti prezidentą

Washingtonas. — Pietų Afrikos Anglikonų bažnyčios arkivysk. Desmond Tutu kreipėsi į Amerikos Kongresą, prašydamas jį ignoruoti prezidento Reagano nusistatymą neįvesti griežtų sankcijų prieš Pietų Afriką. Kalbėdamas spaudos klube, Tutu, kuris gavo 1984 m. Nobelio Taikos premiją už tai, jog jis kovojo prieš rasizmą, išvedė skirtumą tarp amerikiečių. Vienus jis pavadino Pietų Afrikos juodųjų draugais, o Reagano vyriausybę „geriausiu sąjungininku labiausiai nemoralios sistemos pasaulyje“.

Paminėjęs prez. Reaganą, Britanijos min. pirm. Margaret Thatcher, Vak. Vokietijos kanclerį Helmut Kohl ir Japonijos vyriausybę, Tutu pareiškė, „jog jie, nors asmeniškai nėra rasistai, bet jie padeda Pretorijos vyriausybei, kadangi yra prieš sankcijas ir tęsia prekybą su Pietų Afrika“. „Rasizmo aukoms nesvarbu, ar jie yra rasistai, ar ne rasistai“, — kalbėjo Tutu.

Baltieji rūmai yra prieš griežtas sankcijas, nes jomis bus dar labiau pakenkta juodųjų reikalui. Be to, Afrikos Demokratinio Fronto organizacija glaudžiai bendradarbiauja su komunistais, o jie vadovauja visam Pietų Afrikos judėjimui prieš vyriausybę ir jos apmėtide politiką. Keliamas klausimas, kaip to gali nesuprasti arkivysk. D. Tutu.

KALENDORIUS

Gegužės 18 d.: Venantas, Julita, Erdvilas, Rytė.

Gegužės 19 d.: Celestinas V, pop., Prudencija, Jovaras, Skaisiuolis, Gilvinas, Taura.

ORAS

Saulė teka 5:29, leidžiasi 8:05. Temperatūra diena 65 l., naktį 47 l.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

GYDŪNO LITERATŪRINIS MUZIEJUS ATIDAROMAS RUDENI

Šiais metais sueina 120 metų nuo Gydūno gimimo ir 35 metai nuo jo mirties tolimajame Detmole, Vakarų Vokietijoje. Šias sukaktis ruošiamasi paminėti Chicagoje. Vydūnas buvo išrinktas Korp! VYTIS garbės nariu, jo vardu pavadintas jaunomenei remti fondas. Todėl Akaeminio Skautų sąjūdžio Vydūno Jaunimo fondas šių metų spalio mėn. viduryje atidarys Vydūno Literatūrinį muziejų Jaunimo centre, Chicagoje.

Mintis steigti tokį muziejų buvo iškelta jau 1950 metais rašytojo Aleksandro Merklio. Gražus ir prasmingas sumanymas liko popieriuje. Prieš porą metų tą pačią mintį A. Merklio pateikė Vydūno Jaunimo fondo valdybai, kuri sumanymui karštai pritarė ir pradėjo eksponatų rinkimą. Pirmuosius vertingus eksponatus pateikė pats sumanymo autorius A. Merklio. Vėliau gausių eksponatų atsuntė: kun. J. Borvičius, SJ, prof. V. Falkenhahn (Vokietija), dr. A. Saulaitis, ir E. Gerutienė, G. Giedraitytė, dr. J. Gimbutas perdavė dalį A. Puskepalio palikimo, J. Jasiūnas, L. Kairys, A. Krausas (Australija), V. Mikūnas, M. Morkūnas, Pasaulio Lietuvių Archyvas (ved. Č. Grincevičius), dr. K. Pemkus, P. Petrutis — „Margutis“, kun. A. Saulaitis, SJ, Ig. Serapinas, J. Variakojienė, M. Žilinskas (Vokietija), V. Žukauskas. Nemažai vertingų eksponatų gauta iš Lietuvos, jų rinkimas tęsiasi toliau ir jų turinčių kviečiami savo įnašais prisidėti. Priimamos ir laišku ar dokumentų kopijos.

Iki šiol gautus eksponatus sudaro: Tilžėje ir kitur išleistos 74 knygos, Vydūno rankraščiai, laiškas, straipsniai spaudoje, kitų straipsniai apie Vydūną, Vydūno trys dienoraščiai, nuotraukos iš Tilžės ir kitur, dailininkų portretai, originalūs dailininkų kūrinių, Vydūno kalba magnetofono juostose, Vydūno dainos, ir dramų ištraukos magnetofono juostose.

Veik visas rašytinis palikimas jau yra surinktas. Dar trūksta trijų knygų rankraščių, dingusių karo metu, bet ir jie tikimasi gauti. Dar reiktų papildyti Vydūno redaguota periodika, kuri sunkiai surenkama. Yra laisvuose kraštuose ir daugiau Vydūno raštinio palikimo, kuris geriausiai bus išsaugotas steigiamajame muziejuje.

Iki rudens išeis Vydūno vokiškos knygos vertimas, kuriame autorius labai gražiai ir jausmingai aprašo savo gimtąjį kraštą. Ši knygelė bus gausiai iliustruota Mažosios Lietuvos gamtovaizdžiais. Didelė Vydūno monografija baigia rašyti A. Merklio, plačiai žinomas monografijų rašytojas. Darbas reikalingas daug studijų, darbo ir redakcijų. Jis tikimasi irgi netrukus išleisti. Apie tai bus informacijų vėliau.

Visais Vydūno Literatūrinio Muziejaus reikalais kviečiami rašyti adr.: VYDŪNO JAUNIMO FONDAS, c/o V. Mikūnas,

6243 Carol Lane, Palos Heights, IL 60463-1823 Didžiojo rašytojo pagerbimą ruošime ir prisidėkime visi.

V. Mikūnas

VYDŪNO JAUNIMO FONDO VEIKLOJE

DR. V. KUDIRKOS MONOGRAFIJA ATIDUOTA SPAUSTUVĖN

Seniai laukta dr. V. Kudirkos monografija baigta paruošti spaudai ir jau renkama M. Morkūno spaustuviųje Chicagoje. Knygos autorius A. Merklio gražioje šviesoje pristato didįjį varpininką ir nukelia mus į praejusio šimtmečio rusų pavergtą Lietuvą. Kiekvienas puslapis įdomus, reikšmingas, brangus, skaitomas su dideliu pasitenkinimu. Knyga bus gausiai iliustruota ir išeis gražiu leidiniu. Ją leidžia Vydūno Jaunimo fondas, talkinamas dr. V. Kudirkos giminių JAV-ėse, kurie knygos leidimą parėmė gausiomis aukomis. Po \$1,000 — aukoj: Jonas ir Ursulė Balskai, Jonas Grigaitis, Rūta ir Vida Lietuvninkaitės, Kotryna Grigaitytė-Graudienė, Kazys Lietuvninkas, M. Valiukevičienė ir Agn. Žitkienė — \$500. Šios gausios aukos įgalina leidybą knygą gražiai išleisti. Knygos sutiktuvės pratomos šių metų rudenį.

VISUOMENINIŲ DARBO VASAROS KURSŲ NEBUS

Šių metų vasara lietuviškai studentijai yra gausi renginiais: vyksta tautinių šokių šventė Hamiltone, prie Clevelando bus gausi VII Tautinė stovykla. Dėl šių priežasčių visuomeninių darbų vasaros kursų šiais metais nebus. Vietoj jų bus samdomas vienas tarnautojas, kuris atliks knygų paruošimo spaudai darbus. Ketvirtieji vasaros kursai bus ruošiami 1989 metų vasarą ir jie truks 6 savaites. Dirbama bus Akademinių Skautų sąjūdžio būstinėje Chicagoje. Kandidatai jau dabar gali kreiptis kursų reikalui į Akademinių Skautų sąjūdžio skyrius atskirose vietovėse.

„MŪSŲ VYČIO“ ŽURNALAS GREITAI PASIRODYS

Naujoji redaktorė fil. B. Kožienė baigė redaguoti naują ir stambią „Mūsų Vyčio“ laidą, kuri netrukus bus išsiuntinėta skaitytojams. Ji daugumoje paruošė rytinio pakraščio akademikai skautai, vadovaujami fil. J. Aukštikalnienės. Reikia džiaugtis Atlanto pakraščio gražių įnašų, kuris nebus paskutinis gražiai talkininkaujas Chicago redakto-riams. Laukiama panašių numerių iš Californijos ir Australijos. Tikimasi ir kitų A.S.S. skyrių talkos.

V.M.

ASS Detroito skryiaus atkūrimo š.m. gegužės 1 d. sueigos dalis dalyvių.

Nuotr. A. Rugienius

„LAUMIŲ TAKAS“ TAUTINĖJE STOVYKLOJE

Prašome perskaicius šį straipsnį, jį parodyti savo i Tautinė stovyklą vykstančioms dukroms ir dukraitėms.

Tautinei stovyklai artėjant, vyksta įvairūs pasiruošimai atskiruose rajonuose. Skautai iš JAV-ų, Kanados, net Anglijos ir Australijos ruošiasi šiai didžiajai skautų stovyklai. Ruošiasi ir stovykos vadovybė. Ypač stovykos laukia vyresnės skautės. Laukia pasivaikščioti „laumių taku“. Vyresniųjų skautių „Laumių tako“ pastovyklės viršininkė, v.s. fil. Dalė Lukienė, yra sudariusi stiprų, energingą štabą: viršininkės pavaduotoja — v.s. Giedrė Stankūnienė, programos vedėja ps. Aldona Marijošienė. Turint klausimų, pasiūlymų ar pageidavimų programos reikalais, kreipiamasi į sesę Aldoną Marijošienę. Pastovyklės komendantė bus ps. fil. Daina Penkaitė iš New Yorko. Užsiėmimų vadovė — v.s. Vija Bublytė iš Clevelando, lauzavėdė — ps. Rima Navickaitė, ir korespondentė — v.s. Gailė Radvenytė, abi iš Los Angeles; fotografe — v.s. Loretta Lukaitė iš Washingtono, o sportui vadovaus ps. Brigita Novickytė iš San Francisco ir v.s. Andrėja Mackevičiūtė iš Chicago. Štabas platus, sudarytas iš jaunų vadovių net šešių skirtingų JAV-ų vietovių.

Stovyklos eigoje vyks užsiėmimo būreliai: lietuvių literatūros, tautosakos, istorijos, tautodailės, dainų-muzikos, ir dabartinės politikos temomis. Pagal sesę Dalę Lukienę, „uždavinių atlikimas ir projektų paruošimas priklausys nuo stovyklautojų įsijungimo ir pačių iniciatyvos bei kūrybingumo“. Planuojama dienos iškyla su broliais vyčiais. Į lauzus, sportą, bei kitus užsiėmimus bus stengiamasi įtraukti ir brolius. Vyresnėms skautėms pašnekesius praves v.s. kun. Antanas Saulaitis — pašnekesi „Seseris kumas — skautiškumas: ko mes tikimės ir ką gauname“. Psichologė fil. dr. Aldona Grina — „Aš sąvoka — mano aplinkos ir je bendravime su kitais“. Viktoras Nakas — „Lietuvių Informacijos centras Washingtono — Kaip mes galime prisidėti“. V.s. A. Asta Banionytė-Cornors — „Amerikos valdžios įstaigų įtakojimas Lietuvos reikalui — mūsų uždaviniai“.

Visos vyr. skautės skatinamos bandyti sužinoti apie „laumių“ mitologiją lietuvių tautosakoje. Prašomos susipažinti su pasakomis, dainomis, pavadinimais ir papročiais liečiančiais laumes lietuvių literatūroje. Paprašykite savo senelių, ir jie mielai atsakys į jūsų klausimus. Prašoma atsivežti „Laumių tako“ temai tinkamus rūbus, reikmenis pasirodymams ir pastovyklės papuošimui, o svarbiausia — atsivežti gerą nuotaiką.

G. Rad.

PASTOVYKLĖS VADOVĖ

Vyresniųjų skautių pastovyklės „Laumių takas“ viršininkė v.s. fil. Dalė Lukienė jau seniai domisi vyresniųjų skautių veikla,

nes ji tiki, kad Lietuvių skautių Seserijos ateitis priklauso nuo vyr. skautių pajėgumo ir aktyvaus dalyvavimo savo vienetų veikloje. Kiekviena vyresnė skautė turi bent 10 metų praktiškos skautiškos patirties, kurią įsigijo lavindamasi skautiškoje programoje, pradedant paukštytės įžodžiu, tęsiant apsisprendimu toliau skautauti ir duodant vyresnės skautės įrodį. Seserijos ateitis gera dalimi priklausys nuo to, kaip šios skautės įstengs perduoti savo įsigytą patirtimą ir skautavimo entuziazmą savo jaunesnėms sesėms.

v.s. fil. Dalė Lukienė

Sesė Dalė pradėjo skautauti būdama šešerių metų. Nuo įsijungimo skautavimui iki šių dienų neatitrūko nuo skautiškos veiklos. Skautavimas paliko daug gražių atsiminimų ir suteikė geros vadovavimo patirties. Gyvendama Vokietijoje ir mokydama Vasario 16-tos gimnazijoje, ji aktyviai reikišė skautišką būrelį, dažnai organizuodama iškylas su pionieriškais užsiėmimais. Su tėveliais atvykusi į Clevelandą, tuoj įstojo į skautių draugovę ir liuanistinę aukštesniąją mokyklą, kuri tuo metu buvo mok. St. Barzduko vedama. Gerų vadovių ir pasiūlymų mokytojų dėka, įsigijo daug reikalingų žinių ateičiai. Ypatingą įspūdį jai paliko veiklus vyresniųjų skautiškų būrelis, kuriam priklausė arti tuzinas bendraamžių sesių. Tame būrelyje vystėsi idėjos, brendo idealai, augo draugystės, kurios ir šiandien tebėra gyvos. Beveik visos to būrelio vyr. skautės vadovauja jaunesnėms skautėms, perduodamos joms viską, ką pačios iš skautavimo yra pasisėmusios. Išvykus studijoms į Cincinnati, sesė Dalė įsijungė į studentų veiklą ir įstojo į Akademikų draugovę. Baigusi universitetą (gaudama chemijos bakalaurą), apsigyveno Chicagoje, kur aktyviai reikišė Akademikų tarpe ir ASS centro valdyboje. 1962 metais Seserijos Vyriausios skautininkės Onos Zailskienės buvo pakviesta į Seserijos vadiją vyr. skautiškų vedėjos pareigoms. Tos kandidatejos metu ji paruošė Vyr. skautiškų veiklos programą, Kandidatų laikotarpio programą ir Vyr. skautiškų reguliarius, kurie 1964 metais buvo LSS Pirmios patvirtinti. Gyvendama Chicagoje, lankė Lituanistikos institutą, studijuodama lietuvių literatūrą. Taip pat reikišė skautišką spaudoje „Mūsų Vytis“ ir rašė filmų recenzijas „Laiškai

lietuviams“. 1968 metais su šeima apsigyvenusi Bethesda, MD, įsijungė į naujai įsikūrusią Washingtono skautišką draugovę, kurioje daugiau negu 20 metų atliko įvairias vadovės pareigas, organizavo kursus, iškylas ir stovyklas, kad jaunimas turėtų progą pajusti skautavimo malonumą. 1986 metais University of Maryland įsigijo Bibliotekinių kystės magistrą ir šiuo metu dirba National Library of Medicine, kaip bibliotekos kolekcijai tinkamų mediciniškų filmų (video) ir kompiuterio programų atrinkėja.

Šių metų Tautinės stovyklos vyresniųjų skautiškų pastovyklėje visos vyresnės skautės kviečiamos įsijungti į kūrybingą šios pastovyklės programą, kurią praversti jau sudarytas gražus būrys studijuojančių ir studijas baigusių vyr. skautiškų. Čia bus proga pačioms įsitikinti, kad skautavimas visoms teikia įvairius būdus ir sudaro progas augti, lavintis ir džiaugtis jaunatve.

Laumė

SEŠĖ VIDA — JAUNIAUSIŲJŲ VADOVĖ

VII-toje Tautinėje stovykloje, Seserijos rajone „Mano Lietuva“ bus mūsų pačių jauniausios: gėlyčių, bangelių, giliukų, bebrukų ir jų tėvelių pastovyklė „Mocutės pasaka“. Pastovyklės viršininkė — ps. fil. Vida Juskiene.

ps. fil. Vida Juskiene

Sesė Vida skautauti pradėjo 1956 m. Detroito „Gabijs“ skautiškų tunte ir labai nekantriai laukė savo septinto gimtadienio, kad galėtų duoti paukštytės įrodį. Vida yra profesionalė pradžios mokyklos mokytoja, baigusi Oakland University, Rochester, Mich. Septynerius metus mokytojavo amerikiečių mokykloje. 1978 m. suorganizavo tunte aguonėlių ir dobiliukų būrelį. Buvo Detroito „Žiburio“ liuanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkė, sudarė priešdarželinio amžiaus vaikų klasę ir joje mokė. Nuo 1986 m. „Gabijs“ skautiškų tunte tutininkė. Yra pravedusi „Avilio“ ir „Nemuno“ skautų vasaros stovyklas Dainavoje. Vidos ir Lino Juškų šeimoje auga trys sūnūs.

Sesė

ASS NARIŲ DĖMESIUI

Argi neįdomu kas vyksta mūsų tarpe? Kuris Sąjungos narys buvo įvertintas darbe, įsigijo mokslo laipsnį, eina atsakingas pareigas, veikia kitose organizacijose, sukurė šeimos židinį, sulaukė šeimos prieauglio, ar kuri kita žinutė apie filisterius, ASD ar Korp! Vyties narių veiklą; praneškite „Ad Meliorem!“ redakcijai, 6556 So. Talman Ave., Chicago, IL 60629 iki gegužės 21 d. Paskubėkite atsiliepti!

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasats nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nužiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ilgoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt.: 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineta perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGE
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Ilgoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbama lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

SOVIETŲ SĄJUNGA

Jeigu demokratinių valstybių politinis, tarptautinis ir vidaus gyvenimas vystosi normaliai ir logiškai, tai to negalima pasakyti apie Sovietų Sąjungą, iš kur gali išplaukti visokių netikėtumų. Reikia pripažinti, ar mes norime ar ne, norime, vis dėlto pasaulio įvykiai daug pareis nuo to, kokiomis staigmenomis pradės reikštis Sov. Sąjunga. Dėl to įvykiai Sovietų Sąjungoje mus domina. Ten dabar vyksta pasikeitimai. Jeigu kai kurias Gorbačiovo kalba ir kai kuriuos Sovietų pasireiškimus galėtume laikyti propagandai skirtais dalykais, tai vis dėlto išryškėja ir esminių pakaitų. Visų pirma griūva Stalino beatodairinio savivaliavimo pagrindai, jo žiauriausio ir kruvinausio teroro sistema. Šiuo atžvilgiu labai reikšmingas valdančios komunistų partijos organo „Pravdos“ balandžio 5 d. paskelbtas pareiškimas, išverstas ir perspausdintas okupuoto Vilniaus „Tiesoje“ balandžio 6 d.

Tame pareiškime skaitome tokį sprendimą apie Stalino laikų Sovietų Sąjungą: „Šiandien mes žinome: buvo masiškai represuota daug tūkstančių komunistų ir nepartinių, ūkininkų ir karinių kadro, mokslininkų ir kultūros veikėjų... Tokia tiesa, nuo jos niekur nepasislėps. Partija tai tiesiai pasakė. Daugelis kaltinimų jau atsaukta, tūkstančiai nukentėjusių nekaltų žmonių visiškai reabilituoti. Teisingumo atkūrimo procesas tęsiasi ir dabar... Nutylėti skaudžius mūsų istorijos klausimus, vadinasi, ignoruoti tiesą, negerbti atminimo, kurie tapo nekaltomis neteisėtumo ir savavaliavimo aukomis“. „Tiesa“ primena, kad ta pačia kryptimi rašo ir kita dabartinė sovietinė spauda, kaip „Sovetskaja Rosija“.

Pagaliau ir Kremliaus žmonės turėjo pripažinti, kad buvo tiesa, ką mes per kelis dešimtmečius rašėme. Dabar jau tame pačiame „Pravdos“ straipsnyje skelbiama, kad Stalinas ne tik žinojo, bet ir organizavo neteisėtumo aktus. „Pravda“ ir „Tiesa“ dabar skelbia: „Šiandien tai jau yra įrodytas faktas. Ir Stalino kaltė kaip ir jo artimiausių bendradarbių kaltė partijai ir liaudžiai dėl masinių represijų, neteisėtumo yra didžiulė ir nedovanotina“.

Jau ir balandžio 5 d. „Tiesa“, rašydama apie Lietuvos komunistų centro komiteto sekretoriaus Zigmo Angariečio nužudymą, įvykdytą Stalino režimo, išryškino, kaip jis buvo kankinamas, mušamas smūgiais per galvą, kad tas net jo klausai pakenkė ir labai pablogėjo jo atmintis. Pabrėžiama, kad Angariečio sušaudymas ir kiti panašūs veiksmai buvo savivaliavimas, grubus neteisėtumas, bylos fabrikavimai...

Minėtame „Tiesos“ straipsnyje pažymima, kad pagaliau buvo įžvelgta sovietinio gyvenimo krizė. „Ne visi supranta, kokia dramatiška buvo situacija, kurioje šalis atsidūrė prieš 1985 m. balandį“. Kitaip sakant, tais metais galutinai suvokta, kokiame kriziuje Sovietų Sąjunga atsidūrė ir Gorbačiovas ryžosi padaryti naują posūkį.

Taigi patys komunistai Sovietų Sąjungoje pripažįsta, kad jų ligišiolinėje santvarkoje susilaukta ūkinės, ekonominės, iš dalies kultūrinės ir politinės krizės, kad reikia naujais posūkiais visuomenę apraminti, susilaukti geresnio pasi-

sekimo. Ypač ryškiai į tą pusę spaudžia Gorbačiovas. „Tiesa“ nr. 85 balandžio 12 d. išspausdino Gorbačiovo kalbą, pasakytą Uzbekistano komunistų partijos centro komiteto vadovaujantiems darbuotojams. Jis paskelbė: „Nustatytos ir pagrindinės esminio persitvarkymo kryptys, apimančios ir politikos sferą, ir ekonomikos sferą, ir kultūros sferą, visą dvasinį gyvenimą, visą su didele visuomeninių santykių šlaimo etape kompleksą. Iš tikrųjų išliko mūsų valstybės likimo, socializmo likimo, liaudies ateities klausimas“. Tai svarbus prisipažinimas, kad priegyventa krizė jau sudarė likiminį klausimą.

Tą patvirtina tolimesnis Gorbačiovo pareiškimas ta pačia proga: „Mes įsitikinome: tikrai neturime kitos išeities, kaip iš pagrindų atnaujinti visuomenę. Mes supratome, kad partija turi parodyti drąsą ir valią, išsivaduoti nuo asmenybės kulto laikotarpio ženklų. Išsivaduoti nuo senų sampratų apie kūrimo metodus, o svarbiausia – atsikratyti visko, kas, bendrais bruožais kalbant, deformavo socializmą, kaustė kūrybinius liaudies sugebėjimus“.

Apibūdinamas nuosprendis sukurti Sovietų gyvenimą kita kryptimi, Gorbačiovas tvirtino: „Pirmiausia reikia plėtoti persitvarkymą per praktinių klausimų sprendimą visomis kryptimis ir kartu mokytis demokratijos, politinės kultūros, mokytis ūkiskaitos ir naujų ūkininkavimo metodų“.

Čia pakartotinas prigyventos krizės pripažinimas ir bandymas iš jos išsikrapštyti sukančią ūkinę, kultūrinę, politinę gyvenimą kita kryptimi. Toje pat kalboje Gorbačiovas pripažino, kad yra gana stipri prieš tai opozicija, todėl naujos krypties įgyvendinimas užimsias daugiau laiko, tačiau jis pabrėžtinai pripažįsta: „Gyvenimas parodė, visiškai atskleidė biurokratinio komandavimo metodų neefektingumą, jų nesuderinamumą su dabartinių uždavinių pobūdžiu, parodė visų svarbiausia, kad jie paseno“.

Nors tie pareiškimai ir gali būti surišti su noru krašte ir pasaulyje propagandiniams tikslais išryškinti naują Sovietų veidą, bet negalima paneigti, kad nauja kryptis ima reikštis ir gyvenimo tikrovėje. Jau pati „Tiesa“ dar praeitų metų pabaigoje paskelbė, kad Lietuvoje yra net 24 tūkstančiai propagandistų, bet tai biurokratizmo apraiška ir daugelis jų „prastai atlikdavo savo tiesioginį darbą ir propagandinį darbą, tiesiog profanavo jį“. Gorbačiovas dar vasario 18 d. komunistų partijos centro komiteto posėdyje drįso kritikuoti, kad „per daugelį metų suleides šaknis didelės mūsų kadro dalies įprotis viską laikyti „kumštyje“, būti visuose reikaluose aukščiausia instancija, veikti grubaus baudymo metodais“.

Jeigu ta Gorbačiovo skelbiama laisvėjimo linija patraukli, tai visgi mes turime išgirsti ir ilgai kalinto ukrainiečių rašytojo D. Rudenko, pasiekusio vakarus, žodžius. Jis teigia, kad mes tuo Sovietų demokratėjimu pilnai patikėsime tada, kai išleis politinius kalinius, kai grąžins laisvę pavergtoms tautoms, kai atitaisys skriaudas Stalino neteisėtai nukentėjusioms šeimoms.

Juoz. Pr.

PIRMA MUZIKA, O PASKUI ATEINA ŽODŽIAI

Pasikalbėjimas su sol. Gintare Jautakaite

— Pati, Gintare, anąkart sakei, jog eilėraščių pradėjai rašyti būdama 11 metų amžiaus, o paskui susidomėjai ir paįsimu. Ar, ko gero, anais senais laikais nesvajojai tapti poete arba dailininke?

— Nors piešimu ir eilėraščių domėjau nuo pat vaikystės dienų, tačiau profesionalų muzikos mokymai pradėjau dar ankščiau. Maždaug ketverių metų amžiaus jau galėjau paskambinti daineles, o truputį vėliau, kaip mama sako, dainavau „Du gaideliai“ ir kitokias daineles. Muzikinis kelias buvo aiškus ir dominuojantis nuo pat ankstyvos vaikystės. Vaikystėje labai, labai mėgau piešti. Labai mėgau ir eilėraščių rašyti. Ir piešdama, ir rašydama žinojau, kad muzika yra svarbiausias dalykas. Sulaukusi maždaug 15 metų amžiaus, vis dėlto esu pagąvojusi, kad gal kartais būtų įdomu pasukti dviem keliais. Aš norėjau mokytis Muzikos konservatorijoje ir Dailės institute. Viena Dailės instituto dėstytoja buvo pradėjusi mane ruošti įstojamiesiems egzaminams. Bet viskam neužteko laiko. Ir, žinoma, muzika, kaip visada, nukonkuravo visą kitą. Bet šiaip būti tik dailininke, tik poete niekada nesvajojau.

— Turbūt muzikos-dainos pasirinkimui nemažai įtakos turėjo tėvai? Jiedu juk muzikai?

— Dainos tai ne, bet muzikos tai tikrai, kad taip. Visų vaikų

turbūt toks likimas. Jie niekada nepasirinkę muzikos po dviejų pirmųjų pamokų. Muzikos kelią parinko tėvai, ir šiaip aš matau, kad jie buvo visiškai teisūs. Kai vėliau, nuo maždaug 12-14 metų rimčiau pradėjau rašyti „Roko“ muziką, tai tėveliams labai nepatiko, nes tai buvo nukrypimas nuo klasikinės muzikos normų. Bet panaudojus taikius ir kovingus būdus, atsirado rezultatas, koks dabar yra. Dabar tėveliai yra labai laimingi.

— Kokio amžiaus būdama parašė dainą „Dobilo širdy“?

— Šią dainą parašiau būdama 16-17 metų amžiaus specialiai Palangos festivaliui, kuriame tada dalyvavau turbūt antrą kartą. Visoms mano dainoms pirma atsiranda muzika, o paskui, muzikos inspiracijai vadovaujant, atsiranda ir žodžiai. Pirmiausia klausau, kokią muziką parašiau, ką norėjau tuo pasakyti, kokie žodžiai tiktų ir tuomet muzika pati padiktuoja eiles. Ir taip atsitiko su visom turbūt, 16 dainų, kurias dainuosiu gegužės 22 d. Chicagoje rengiamame koncerte. Žodžiai niekada nėra atėję pirmi. Lyg taip Dievo nulemta. Taip ir matyti, kad pirma esu muzikė, o paskui visa kita, kaip sakiau anksčiau.

— Girdėjau, kad daina „Dobilo širdy“ buvo pasiekiusi labai didelio populiarumo?

Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas plk. Kazys Mikolajūnas (viduryje), gausia auka parėmė „Lietuvos bažnyčių“ knygų išleidimą. Čia jį matome drauge su Amer. Lietuvių leidyklos vedėju dail. Petru Aleksa ir autorium Br. Kvikiu.

... IR ATLEISK MUMS, VIEŠPATIE

ALGIMANTAS IP. RASTINIS

Novelė iš rinkinio „Pasakojimai“ apie miško brolius

1

Danutė Vaičiūnienė mylėjo Degsnius. Jai atrodė, jog ji čia buvo gimusi, čia užaugusi ir čia išmokusi dirbti nelengva mokytojos darbu. O juk viskas buvo kitaip: kilusi ji buvo iš Pakulėnų, net trys dešimtys kilometrų nuo čia. Ten ir mokytojų vidurinėje mokykloje. Ji, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, buvo įsitikinusi, jog ir savųjų pamokų turinį galėjo užplanuoti tik Degsniuose. Čia buvo taip ramu ir aplinkui tiek daug gamtinio grožio, kad ji dažnai klausdavo save — yra kur nors lietuviškoj padangėj dar gražesnis kampas?

Ir kaip Danutė didžiavosi ta laime, kuri ją ir jos Petrą atvedė į Degsnius. Didžiavosi ji ir naujaisiais Vaičiūnų namais.

Kai ji taip sėdi prie lango, žvelgia į Viržio, neplatau, bet sraunau, vandeninio upokšnio pakrantę ir giliai įkvepia naują, pušinių rastų bei lentų kvapą — jai svaigsta galva iš laimės.

Kaip viskas gerai susiklostė... Dar praėjusį rudenį Petras Vaičiūnas buvo paskirtas naujai Degsniuose organizuojamo sovchozo direktorium.

„Kodėl ji visa laiką kabinais už to žodžio ir nervoja lietuviško termino — tarybinis ūkis? Ar jau per daug priprato prie degsniškių šnekos, prie jų paniekos viskam, kas svetima?“

Širdyje Danutė nė neieško atsakymo. Ji tik apsvaisto tuos laimės pagrindus, kurie ją ir Petrą atlydėjo į Degsnius.

Direktorius žmona... Oho, kaip pavydi jai visos kolegės — jaunos ir senos, smalsios ir užsidariusios! Ir yra ko pavydėti.

Tą patį rudenį ant Viržio pakrantės kalvos, tarytum grybas po lietaus išdygo plačialangiai, šviesūs Vaičiūnų namai.

Medieną: rastus, lentas, skiedras stogui — viską davė valdžia, kaip atlyginimą ir paskatinimą naujam direktoriui. O svarbiausia atžėrė ir tą kalvą, kuria dabar visi vadino Vaičiūnų kiemu...

Vaičiūnų kiemas... O dar ne taip jau seniai keliais beržais svyrūnėliais, keliais kadagių krūmais, keliomis laukinėmis rožėmis apžėlusi kalva buvo Daugėlių dvaro nuosavybė. Kažkada Daugėlai dingę, dvaras buvo išdalintas, sauja griuvėsių virto puošnūs dvaro namai ir tik dešinėje nuo Vaičiūnų kiemo, tolokai, kalvos apačioje, išliko Daugėlynė — keli seni kumetyno pastatai, tvartai, didelis kluonas. Štai čia ir turėjo augti naujas sovchozas.

Ant kalvos iškilę Vaičiūnų namai tarytum pabrėžė direktoriaus ir jo valdos skirtumą, taip sakant, įreminę naują jo padėtį.

Taigi Vaičiūnų kiemas ne taip sau, o naujos santvarkos, naujos krypties pažymys. Betgi kiemu tuo kalvos nevertėjo vadinti. Vaičiūnai nebuvo ūkininkai: nei kolchozininkai, nei sovchozininkai, nei dar kokie nors...

Kiekvieną rytą Petras išklebusiu gaziuku* nuveždavo Danutę į Pakulėnus, į mokyklą. Grįždavo

*GAZ-Gorkij automobilinį zavod — viena sov. automobilių markė. Aut. pastaba.

Gintarė Jautakaite — nauja dainininke Chicagoje.

Nuotr. Eugenijaus Butėno

naujo pradėti dainavimo karjerą?

— Gyvenant netoli New Yorko, pasisekė man susitikti su keliais agentais — menadžeriais. Vienas jų labai susidomėjo mano kūryba. Jam įteikiau kūrybos pavyzdžių, o jis, kaip tradiciškai sakoma, pažadėjo paskambinti už kelių savačių. Bet ėmė ir paskambino kitą dieną ir paprašė atvažiuoti į New Yorką. Jam mano muzika labai patiko. Jis pažadėjo išleisti plokštele ir mano muziką panaudoti filmams. Tačiau atsitiko staigmena. Paaškęjo, kad laukiau antrojo sūnelio. Po tokios žinios, žinoma, jis mandagiai nutraukė santykius. Tai mane labai nuliūdino. Tačiau, kai gimė Martynas, visas pasikeitė. Mano sūnelis labai gabus ir žavus. Aš jau visai nesigailiu. Galbūt, jei Dievas duos, muzikinę karjerą padarysiu ir be jokios aukos.

— Kaip vertini čionykštį muzikinį gyvenimą?

— Man atrodo, kad Amerika niekada neišsėms savo didžiulių galimybių. Ji yra visados pasirodusi statyti pasauliui didžiulį pavyzdį mene, moksle, architektūroje ir t.t. Unikalių ir nuostabių muzikų ir dainininkų čia netrūksta. Kas yra ne labai

gerai, kad daug žavios muzikos, kuri galėtų būti girdima, nepatenka į gretas dėl didžiulės konkurencijos. Aišku, yra ir labai blogos muzikos. Gera muzika, vis dėlto atsveria ir visados atsvers.

— Neiškęsiu nepaklauses, kokius išpučius išsivežė iš lietuviškos Chicago?

— Tai buvo labai, labai malonus išpučias, tiesiog triuškinantis išpučias. Mano atsilankymas Chicagoje buvo tarytum nuostabus sapnas. Nors ir labai truko laiko, bet spėjau šiek tiek susipažinti su vietomis ir žmonėmis. Atskirai nemėsiu pavardžių, bet daugelis paliko neišdildomą įspūdį. Netgi atradau giminaičių. Kas ir gi yra labai malonu. Buvau „Draugo“ dienraščio koncerte, Jaunimo centre ir Mišiose lietuvių kalba. Visi Chicago lietuviai labai malonūs, ir aš tikiuos, kad puiki nuotaika susidarys man dar kartą atvykus į Chicago, tai yra gegužės 22 d., kuomet rengiamas mano koncertas.

— Ačiū už malonų pasikalbėjimą. Linkime laimingos kelionės ir geriausio pasisekimo. Iki malonaus pasimatymo Chicagoje.

P. Petrutis

atgal ir paskesdavo darbe. Reikėjo apžiūrėti tvartus, pasirašyti darbo paskyras, patikrinti knygose palartus sąskaitininko įrašus, išvažiuoti į pavasariniai pažlugusius laukus, raginti žmones sėjai. Po pietų — vėl į Pakulėnus parvežti Danutę, skubomis, virtuvėje nuryti vieną kitą kashį ir vėl į Daugėlynę, vėl paskyros, sąskaitos, sandelio sąrašai...

Nelengva buvo Petro diena. Bet jis nesiskundė ir neaimanavo. Aukštas ir todėl kiek palinkęs prie automobilio vairo, jis pakeliui visą laiką šypsodavosi šalia sėdintiui Danutei. Ir kai jis taip šypsodavosi — šilta ir ramu buvo Danutės širdyje. Jos Petras! Jaunas, o jau direktorius...

Ir rodosi abiem Vaičiūnams pats aitarvas buvo atnešęs sauja laimės — abu buvo dar jauni, abu mylėjosi ir abiems sekėsi darbe. Sekėsi iki...

Danutė atbunda iš savo susimastymų ir įsiklauso. Netoli jos, ant minkštasuolio, veik paskendus didelėse pagalvėlėse, užklotą stora, margaspalvės vilnos antklode, gulį jį dukte Dalia. Danutė girdi sunkų, snarptantį jos alsavimą ir jai suskanda širdį. Dalia ką tik užmigo karštiligišku, sunkiai sergančio vaiko miegu ir motinos akys gal tik trumpai, labai trumpai klaidžiojo po už lango gulintį pasaulį.

O, kad ji galėtų padėti Daliai, kad galėtų pasiimti dukters skausmą našą ir palengvinti jos kančias!

Per kelias dienas graži, šviesiaplaukė, linksma mergaitė tapo paliegiu, išbalusiu, nieko nevalgantiu vaiku. Ir svarbiausia, kad nežinia kuo ji serga. Gydytojas Petkevičius — senas praktikas. Tačiau ir jis pasirodė bejėgis. Jo nuomone Dalia serganti kažkokia kraujo liga.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

KUN. ALBERTO KONTAUTO SUKAKTIS

Sv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone klebono kun. Alberto Kontauto kunigystės 40-ties metų sukaktis iškilmingai ir plačiai paminėta gegužės 1 d., gausiai dalyvaujant lietuvių dvasiškijai ir Bostono bei apylinkės lietuvių pasauliečiams. Tai rodo jo gerus santykius su lietuvių kunigaigis ir plačią mūsų visuomenę. Dėl savo takto, paslaugumo ir sugyvenamo būdo jis yra visų mėgstamas ir gerbiamas.

Padėkos šv. Mišias Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje drauge su suakutinininku atnaušo vysk. Paulius Baltakis iš New Yorko, prel. Ladas Tulaba iš Romos, kun. Jonas Žeromskis, kun. Antanas Baltrušius, o visoms apeigoms bažnyčioje vadovavo kun. Albertas Abraščinskas. Turiningą pamokslą apie kunigystę ir suakutinininką pasakė vysk. Paulius Baltakis. Visiems nuosirdžiai padėkojo suakutinininkas kun. Albertas Kontautas.

Tuoju po šv. Mišių į pagerbimo banketą Lantana restorane Randolphe susirinko vėl daug kunigų ir pasauliečių lietuvių. Ten visai programai vadovavo kun. Antanas Jurgelaitis iš Providence, R.I. Malda prieš banketą sukalbėjo kun. Antanas Baltrušius, o po banketo kun. Albertas Abraščinskas. Pagrindinę kalbą, apie suakutinininką kun. Albertą Kontautą, pasakė kun. Jonas Žeromskis. Sveikino vysk. Paulius Baltakis ir kiti. Visiems gilia padėką pareiškė suakutinininkas kun. Albertas Kontautas. Meninę programą bankete atliko sol. Ona Aleksaitė ir sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojami komp. Jeronimo Kačinskio. Po programos ir vakarienos vyko šokiai, grojant Joe Pasiekos orkestrui iš Connecticut valstijos.

NAUJA MUZIKOS MAGISTRĖ

Gegužės 4 d. Bostono universiteto muzikos meno mokyklos koncertų salėje Bostone įvyko smuikininkės Lindos Veleckytės rečitalis magistro laipsniui gauti. Linda Veleckytė yra kilusi iš Chicago. Ji mokėsi smuiko meno pas prof. J. Mazurkevičių. Bostono ir apylinkės lietuviams pažįstama iš „Laisvės Varpo“ koncertų, kuriuose jis su savo žmona Dana Pomarencate du kartus atliko programas. Jam persikėlus dirbti į Bostoną, čia atsikėlė ir Linda Veleckytė, kad pas jį galėtų užbaigti savo studijas.

Jaunųjų menininkų ugdymas yra labai reikšmingas mūsų tolimesnei kultūrinei veiklai. Todėl didžiai vertintini mūsų jaunosios kartos atstovai, nesivaikantieji praktiškų, pelningų profesijų, o siekiantieji meno aukštumų. Šia prasme sveikintina Linda Veleckytė muzikos magistro laipsnio pasiekimu. Linkėtina jai geriausios sėkmės pasirinktoje profesijoje.

Gaila, kad apie Lindos Veleckytės rečitalį informacija nebuvo iš anksto paskleista lietuvių visuomenėje nei per spaudą, nei per radiją. O didesnio lietuvių skaičiaus atsilankymas į jos rečitalį būtų sudaręs jai bent moralinę paramą. Iš daromų klaidų reikėtų pasimokyti ateitį.

E. VASYLIŪNIENĖS MENO DARBŲ PARODA

Jau tapo tradicija, kad Elenos Vasyliūnienės paveikslų paroda

kasmet ruošia Cambridge Public Library vadovybė savo patalpose. Šiemet tokia Elenos Vasyliūnienės dailės darbų paroda vyks nuo gegužės 16 d. ligi gegužės 28 d. Cambridge Public Library patalpose, 449 Broadway, Cambridge. Parodos atidarymas – gegužės 16 d. 4 val. po pietų. Jis truks ligi 6 val. vakaro. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami atsilankyti, ypač į parodos atidarymą.

SUSIDOMĖJIMAS, KAS BUS IŠRINKTA

Bostono ir apylinkės lietuviuose jaučiamas gyvas susidomėjimas, kas bus išrinkta iškiliąja lietuvaite. Jos rinkimus ir pagerbimo banketą organizuoja So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos valdyba šeštadienį, gegužės 21 d., 7:30 val. vakaro, savo namo trečio aukšto salėje. Jau yra išregistruojasi pas draugius reikalų vedėją Algį Skabeikį, telefonu 986-4363 (vakarais). Laimėjusios pirmąsias tris vietas gaus stambesnes pinigines dovanas.

Po rinkimų bus vakarienė ir šokiai, grojan geram orkestrui. Bilietai po 15 dol. asmeniui gaunami draugijos užkandinėje pas Stasį Griganavičių ir Joną Stankų.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Anksčiau vietos lietuvių visuomenėje plačiai buvo rengiami Motinos dienos minėjimai, įjungiant į juos iškilius paskaitininkus, menininkus, jaunimą. Laikui bėgant, jie siaurėjo. Paskutiniu metu jais rūpinasi tik Elenos Vasyliūnienės vadovaujamas Moterų federacijos Bostono klubas ir „Laisvės Varpo“ radijo programa. Ji Motinos dienos skyrė gegužės 8 d. laidą, visą muziką parinkdama Motinos tema, ryškindama Motinos vaidmenį mūsų tautos istorijoje, jos šventę Lietuvos laisvės ir gerbimo laikais, panaikinimą okupacijos įvedimu, dabar okupuotoje Lietuvoje besireiškiantį sąjūdį grąžinti Motinos dienos šventę. Šiuo reikalu pateikti Natalijos Laucienės pasisakymai „Tiesoje“, Lietuvos moterų tarybos, Sovietinio vaikų fondo, Lietuvos liaudies tradicijų tarybos pritarimai tuo reikalu. Iš to padaryta išvada, kad lietuvių motina okupuotoje Lietuvoje laimi kovą prieš okupantą, siekusi paneigti motinos igimtą teisę auklėti savo vaikus taip, kaip ji išmano ir randa reikalo. Okupanto įvesta Moters diena neįstengė pakeisti Motinos dienos. Kad lietuvių motinos legenda išliktų mūsų tautos istorijoje vientisa ir šviesi,

JURGIS JANUŠAITIS

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos suvažiavimas vyko balandžio 29-30 d. didžiojoje St. Petersburgo lietuvių kolonijoje. Registracijos komisijos pranešimu suvažiavime dalyvavo 120 atstovų iš Floridos LB apylinkių ir vietinių svečių. Suvažiavimą sveikinimo žodžiu pradėjo LB Floridos apygardos pirmininkas Adolfas Armalis, kuris po to visą dieną vadovavo suvažiavimui. Pirmininkas pasidžiaugė gausiu suvažiavimu, palinkėjo bendruomenininkams rimtai paržvelgti į šių dienų problemas ir jas spręsti sėkmingai. Invokacija, kun. Viktorui Dabušiui nesuspėjus iš aerodromo sugrįžti, sukalbėjo Pranas Stanelis. Prezidiuman buvo pakviesti Floridos LB apylinkių pirmininkai: Miami – Petr. Griškėlis, Palm Beach – Algis Augūnas, St. Petersburgo – Algis Dūda, Sunny Hills – Ona Adomaitienė, Daytona Beach – LB igaliojinis dr. Vytautas Majauskas.

Suvažiavimo šeimininkas St. Petersburgo LB apyl. pirmininkas A. Dūda pasveikino suvažiavimą ir palinkėjo našių darbų.

Prezidiume sėdintys apylinkių pirmininkai padarė išsamius savo apylinkių veiklos pranešimus. Juos anksčiau minėjome, tad nebekartosis. Suglaudus visų pirmininkų pranešimus matyti, kad LB apylinkės Floridoje yra veiklios, gyvos, atlieka nemažą naudingų darbų kultūrinėje ir visuomeninėse veiklose srityse. Ruošia minėjimus, meno parodas, koncertus, gegužines. Aktyviai dalyvauja kitose organizacijose ar veikiančiuose klubuose. Rūpinasi LB poreikiais, socialine sritimi, Vasario 16 progą renka aukas, daug kur bendruomenininkai turi gerus ryšius su vie-

būtina, kad savo pareigas tinkamai atliktų lietuvių motina už Lietuvos ribų, atsverdama nepalankios aplinkos įtaką ir po-veiki. Šia prasme lietuvių motinai išeivijoje reikalinga plačiosios lietuvių visuomenės parama.

Motinai skirtas dėmesys mūsų tautinėje kūryboje atskleistas, pateikiant įvairius pavyzdžius ne tik iš liaudies kūrybos, bet ir iš šių dienų žymių mūsų kompozitorių bei poetų darbų. Ypač pabrėžtas ok. Lietuvoje poetų ir kompozitorių sukurtų motinai himnų gausus pasireiškimas tuo metu, kada Motinos dienos šventė panai-kinta.

Lietuviškai apie lietuvių motiną kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis: pateiktos mintys Mildos Lenkauskienės, PLB-nės valdybos vicepirmininkės kultūros reikalams., o angliškoje programos dalyje savo mintis reiškė Jonas Gedraitis, nuolatinis tartininkas anglų kalba.

Petras Viščinis

PADĖKA

Lietuvių Politinių Kalinių sąjungos Centro valdyba, gegužės 6 d. globėjusi Americans for Due Process vakaronę Jaunimo centre Čikagoje, dėkoja Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės valdybai: pirm. S. Daulienai, A. Vadeišienei, V. Dijokui, nariams V. Šilieniui ir J. Zadeikiui; be to, savanoriškai pagalbon įsijungusioms abiem seserims Likanderytėms ir G. Giedraitytei už įvairią talką ir rūpestingą paruoštą vakarą su gausiai vakaronės atsilankiusiems svečiams. Ačiū Ankauskų Kepyklai už gardžius pyragaičius.

Taip pat nuosirdžiai dėkojame Draugui už LPKS Centro valdybos ruošto Lietuvos įkaitų suėmimo 45 m. suakt. minėjimo š.m. kovo 20 d. ir dabar ADP globojamos vakaronės garsinimą. Visa tai prisidėjo prie šių renginių gero pasisekimo.

LPKS Centro valdyba

DARBINGAS FLORIDOS BENDRUOMENININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Adolfas Armalis, LB Floridos apygardos pirmininkas atidaro Floridos Bendruomenės atstovų suvažiavimą.

tos politikais, spauda. Vykdo va-jus LB mėnesio proga – rugsėjo mėn. ir spaudos mėn. gruodžio mėn.

LB apylinkės darniai su-gyvena ir glaudžiai dirba su ki-tomis organizacijomis ar klubų valdybomis. Savo darbais kaip tik talkina kitiems vykdan-tįvairius organizacinius darbus. Tad bet koks įtarimas ar baimi-nimasis, kad LB gali kenkti klu-bų veiklai visai neturi pagrindo. Iš pirmininkų pranešimų susi-darė pilnoka vaizdas apie gyvą LB narių veiklą ir darbus lietuvių telkiniuose.

Auksinio kranto LB apylinkės pirmininkas O. Liutermozienės pranešimą perskaitė Adolfas Armalis.

Apygardos valdybos metinį veiklos pranešimą perskaitė valdybos sekretorius Juozas Ar-malis. Apygardos valdyba rūpi-nosi apylinkių veikla, jas infor-mavo įvairiais LB klausimais. Pravedė rinkimus į LB JAV XII tarybą. Į tarybą kandidatavo ir buvo išrinkti aktyvūs bend-ruomenininkai Adolfas Ar-malis, Metys Krasauskas, Kazys Urbšaitis ir dr. Pranas Zundė iš Atlanto LB apylinkės. Į pranešimų eigą įsijungė LB vyr. rinkimų komisijos pirmi-ninkė Angelė Karnienė. Ji pažymėjo, kad vis-e Ameriko-je balsavimai vyk, sklandžiai, tik vienoje apylinkėje esąs mažas nesusipratimas, bet ne esminis. Turint galvoje vyres-niųjų retėjimą, o jaunesniųjų menką domėjimąsi, vis tik bal-suotojų skaičius gražus ir bus mažai ką mažesnis už anksty-vesniusius, turint galvoje žmonių kaitą. Floridos apygardoje balsavo 579 asmenys. Iki suvažiavimo dienos buvo žinoma 4 apygardų balsavimo duomenys – balsavo 4616 asmenų. Pilni balsavimo duo-menys bus paskelbti su-skaiciavus visų apygardų balsus.

Iš įvairių pranešimų buvo ma-tyti, kad LB apylinkės yra sėkmingai vykde vakus Vasario 16 gimnazijai, stambiomis au-

komis parėmė mūsų veiksmų, ypač LB darbus. Esą piktai puolimai prieš LB artėjant Va-sario 16-tajai ir rinkimams neturėję didesnės įtakos, nes visa tai liudija aukų gausumas ir aktyvus dalyvavimas rinkimuose.

Kun. Viktoras Dabušis, pasi-džiaugęs LB Floridos apygardos darbais, pasveikino suvaži-avimą JAV LB krašto valdybos vardu ir padarė trumpą pranešimą apie artėjančius di-džiuosius LB rengiamus ren-ginius – Kultūros kongresa, PLB seimą ir Tautinių šokių šventę. Kvietė tuose ren-giniuose dalyvauti. Vasario 16 proga aukų surinkta apie 65,000 dol., o gal bus dar dau-giau. Sužiedėjo istoriją, su-kėlusio kontroversiją, jau esanti ipusėta.

PLB seime JAV Lietuvių Bendruomenėi atstovaus 50 jau išrinktų atstovų. Kontrolės komisijos aktą perskaitė Pranas Stanelis ir smulkia finansinę apygardos atskaitomybę pateikė apygardos valdybos vicepirmininkas Kostas Aras. Kontrolės komisija pripažino, kad atskaitomybė vedama tvarkingai ir dėl to diskusijų nebuvo.

Klausimų eigoje dr. Vytautas Majauskas kreipė dėmesį į išėjimą už savo veiklos ribų, i amerikiečių visuomenę per spaudą, TV ir radiją. Gražus pa-vyzyds esą Juno Beach vasario 16 suruostas minėjimas. Petras Griškėlis įsakmiai pabrėžė, kad LB apylinkės telkiniuose near-dy vienybės, bet priešingai, esą didelės talkininkės kitų dar-bams. Pranas Stanielis pažy-mėjo, kad Daytona Beach lie-tuvių telkinyje veikia tik LB igaliojinis, tad reikėtų įsteigti ir čia LB apylinkę. Kalbėtojai gražiu veiklos pavyzdžiu laikė ir Sunny Hills LB apylinkę, kuri su savo veikla išsena ir i amerikiečių visuomenę.

Ten žąsys lek, kur gerti gaun. Lietuviška patarlė

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
VEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MAŠINAS IR SĄDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

FOR RENT

For rent 2 cottages in quiet area, 1 bl. from lake Michigan; pvt. beach; linens incld. Seasonal, monthly, or weekly available. Lakeside, Mich. Call Rita 312-445-4465.

Česlovas Grincevičius
VIDUDINIO VARPAI
Pasakojimai ir pasakos

(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premiją)

Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus jau-dinančiais pasakojimais.

Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu \$5.00. Illinois gyv. moka \$5.32. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI
NAMA mieste ir priemiesčiuose. Sąži-ningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽININGAI
PATARNAUJAME PIRKIME
BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą paruošdumų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemies-ty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

First
Republic
Realty, Inc.

VALDA PAŠKUS

TURIME PIRKĖJŲ, REIKIA NAMŲ!
Suinteresuoti nuosavybės pirkimu ar pardavimu, prašau nedelsiant skambinti šiais telefonais:
499-2912 857-7187

HELP WANTED

"HIRING!" Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15-68,000. Phone call refundable. (602) 838-8885. Ext. 7765."

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. Išleido Kęstutis Butkus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Antano Gaillušio SAVANORIO DUKTĖ,

keturių dalių romane.

Čia pro skaitytojo akis pravedama įvairių kartų lietuvių gyvenimas ne tik JAV, bet Kanadoje, Australijoje ir Vene-cueloje vienos nepriklausomoje Lietuvoje išaugusios moters išgyvenimų plėtimėje. Seni meilės konfliktai ir išgyvenimai naujus veikėjus randa jaunojoje išeivij kartoje.

Idomiai iliustruota knyga kainuoja 9 dol. Su persiuntimu — 10.50 dol. Illinois gyventojai moka 11.30 dol. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Ši knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

SAUJA SKATIKŲ, premijuotas detektyvinis romanas. Kazys Almenas. 198 psl.	\$10.00
LIETINGOS DIENOS PALANGOJE, detektyvinis romanas. Kazys Almenas. 200 psl.	\$10.00
TAUTVILA, romanas. Juozas Kraliauskauskas. 205 psl.	\$4.00
MONSINJORAS-ZENONAS IGNONIS. Redagavo Klemensas Jūra. 383 psl.	\$10.00
PRAEITIS KALBA. Gudija — dienoraštiniai užrašai. Zenonas Ignonis. 285 psl.	\$10.00
LIETUVIŲ TAUTOSAKOS LOBYNAS I ir II dalis. Dvasios ir žmonės, liaudies magija ir medicina. Jonas Balys. 226 psl.	\$3.00
LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS 1918-1940. Bronius Povilaitis. 367 psl.	\$18.00
DANGUS NUSIDAŽO RAUDONAI, pirmosios tremties memuarai „Laisvės praradus" J. Keliuotis. 359 psl.	\$12.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE, II laida. Kęst. Girnius. 422 psl.	\$10.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Kaskart atsiranda nauji ir skirtingi būdai paremti gimines Lietuvoje.

Galima paremti siuntiniais, galima nupirkti jiems dovanas ten, arba paremti finansiniais.

Pageidaujamos prekės iš užsienio yra šios: Striukės-anorakai, sportiniai batai, bliuskutės, suknėlės, sportiniai kostiumai, skaičiavimo mašinėlės, kava.

Populiarus siuntinys, 1988-1.

Vyriška arba moteriška striukė-anorakas, vyriški arba moteriški sportiniai batai, puiki bliuskutė, nailoninė gėlėta skarelė, pasiunčiant oro paštu kainuoja \$240.

Finansinės paramos reikalu prašome teirautis atskirai. Persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir PAVELDETOJUI naudingiausiu būdu.

Tarpininkaujame įvairių dokumentų sutvarkyme.

Z. JURAS,

11 London Lane, Bromely, Kent, BR1 4HB, England.
Tel. 01-460—2592.

STANEIKOS MONOGRAFIJA IŠPLAUKĖ Į PLAČIUOSIUS VANDENIS

BRONIUS VAŠKAITIS

Pernai prieš pat Kalėdas tapybos meno mėgėjai ir mūsų kultūrinėmis apraiškomis besidomintys buvo maloniai nustebinti, išvydę Felikso Andriūno, gyvenančio Wynote, Philadelphia pašonėje, parašytą ir išleistą knygą „Adalbertas Staneika, Lithuanian Artist and Diplomat“. Ji jau susilaukė nemažai gražių atsiliepimų mūsų spaudoje. Nustebta, kad šia knyga itin susidomėjo amerikiečiai žurnalistai. Jų dėmesį greičiausia patraukė graži monografijos išvaizda, sklandi anglų kalba, puikios Staneikos darbų reprodukcijos, ypač spalvotos. Apie ją gana platūs straipsniai, papuošti Andriūno nuotraukomis bei dailininko darbais (vienas net spalvotas), jau

Adv. Edward R. Vrdolyak

Lietuviams žinomas Chicagos miesto veikėjas adv. **Edward Vrdolyak** pasakys pagrindinę kalbą Chicagos Lietuvių Tautinėse kapinėse per Memorial Day — mirusiųjų pagerbimo iškilmes 1988 m. gegužės 29 d., sekmadienį, 11 val. ryto.

pasirodė keturiuose laikraščiuose: „The Philadelphia Inquirer“ (sausio 1), „Times Chronicle“ (kovo 10), „Glenside News“ (kovo 10) ir „Montgomery County Record“ (balandžio 3).

Rašoma, kad knyga reprezentuoja vieno žmogaus viso gyvenimo darbus, o kita — penkerių metų triušą, knygą rašant. Minima, kad Andriūnas su Staneika ir jo žmona dr. Marija suartino paskutiniojo karo dramatiški įvykiai. Laiko slinktyje jų draugystė vis stiprėjo, nes sunkiuose momentuose buvo reikalinga tarpusavio pagalba. Vokietijoje, ruošiantis emigracijai į Ameriką, Staneikai, neturėdami pinigų, pasiūlė Andriūną įsūnyti, tikėdamiesi, kad vėliau jis, būdamas žymiai jaunesnis, pasirūpins ir dailininko kūryba. Andriūnas pasiūlymą priėmė. Tačiau Staneikai mirus, kad ir nerašyto testamento vykdymas vis buvo jo mintyse. Brendo mintis Staneikos kūrybą ir diplomatinę veiklą įamžinti knygoje. Bet praėjo 20 m., kol tam surado laiko.

Iš straipsnių ryškėja, kad reporteriai lankė knygos autorių, su juo kalbėjosi, analizavo monografiją. Jie pastebi, jog Andriūno namų sienos nukabinėtos Staneikos nutapymais portretais bei fantastinėm figūrom. Pasieniai nukrauti jo neįrengtais darbais — bei reprodukcijom. Andriūnas aiškina, kad pas jį yra tik maža dalelė jo kūrybos. Daugumas darbų liko išblaškyti įvairiuose Europos kraštuose. Korespondentai atskleidžia svarbesnius Staneikos gyve-

nimo bruožus, pradedant jo gimimu tada austrų valdomoj Galicijoje, į kuria, vengdamas carų baudmės, buvo pabėgęs jo tėvas Antanas, kovojęs dėl Lietuvos išlaisvinimo iš rusų priespaudos. Suminimos Adalberto studijos kokuvoje, Miunchene, Paryžiuje, Romoje. Atskleidžiama jo diplomatinė tarnyba (1921-1940) Lietuvos atstovybėje Romoje ir Kaune. Apibūdinamas gyvenimas bei kūryba Vokietijoje, Amerikoje. Nurodoma, jog jis mokėjo net 9 kalbas: rusų, italų, vokiečių, lenkų, anglų, ispanų, prancūzų, lotynų ir lietuvių. Būdamas eruditas, nesunkiai įsiriškiojo į aukštosios klasės sambūrius. Išskaičiuojamos parodos Lietuvoje, Vokietijoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Paminima paskaitų skaitymas Meno institute Kaune ir Amerikoje.

Pagal Andriūno pasakojimą, Staneika daug padėjo Lietuvos žydams. Prieš paskutinio karo pradžią, dirbdamas Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, jiems parūpino nemažai vizų, o vokiečiams užėjus, kelis žydus globėjo, parūpindamas jiems maisto. Gresiant vokiečių krautams, žydai susirinkdavo į dr. Staneikienės kabinetą ir nuodavo, kad jie yra pacientai. Gyvendamas Wynote, buvo išruošęs modernią studiją, kuria nuolatos lankydavo 4-8 amerikiečiai studentai. Iš nepasiturinčių neimdavo atlyginimo. Buvo labai malonaus būdo ir visiems nuoširdžiai paslaugus. Pokalbių metu Andriūnas korespondentams priminė, kad, jiems pasitraukus iš Lietuvos, daug tūkstančių lietuvių rusai deportavo į Sibiro lagerius.

Straipsniuose konstatuojama, kad knygoje spalvotos ir ne spalvotos reprodukcijos (iš viso 100) reprezentuoja Staneikos kūrybą nuo 1923 m. iki 1958 m. Savo darbus kurdamas, vartojo grafitą, temperą ir aliejinis dažus. Peizažuose ir fantastinėse kompozicijose pastebimas polinkis į fantaziją. Jo portretuose atsispindi rimtis, susikauptas. Iš pozuojančių akių spinduliuoja vidinė ramybė.

Suminima keletas žymių amerikiečių, kurių portretus nutapė Staneika. Nurodoma, kad jis niekada po savo darbais nepasirašydavo, nes, Staneikos manymu, kiekvieno dailininko kūryba yra atpažįstama iš jo stiliaus. Iš profesijos Adalbertas buvo menininkas, tačiau dalį savo talento skyrė ir diplomatinei tarnybai, kuri jo tėvynei buvo reikalinga.

Pabrėžiama, kad Andriūnas prie knygos sėdėjo penkerius metus, kad vietinė spaustuvė jos atspausdino 500 kopijų, kurių kiekvieną bandys parduoti po 30 dol. Andriūno pareiškimu, kad, ir visas knygas pardavus, nebūtų galima padengti spausdinimo išlaidų. Vienas iš korespondentų pastebi, jog And-

riūnas dėl to nesirūpina, nes jo svarbiausias tikslas buvo pagerbti Lietuvos žymųjį dailininką-diplomatą. Nemažai kopijų jis jau yra išdalinęs velni draugams.

Viename straipsnyje rašoma, kad, kai 1962 m. Staneiką ištiko širdies smūgis, jo paskutinieji žodžiai buvo: „Palaukit... palaukit“. Andriūno manymu, gal jis norėjo pasakyti, jog kas tai liko neužbaigta, o gal norėjo pareikšti, kad nesurinkti liko jo viso gyvenimo darbai. Kolumnistas pridėda, jei jo paskutinis noras buvo dėl kūrinių sukaupimo į vieną vietą, dabar gali būti ramus, nes knyga yra įrodymas, kad tai jau atlikta.

Keturių laikraščių straips-

DRAUGAS, trečiadienis, 1988 m. gegužės mėn. 18 d.

5

nus, gražiai atsiliepiantys apie mūsų dailininką, jo kūrybą, mokslus didžiuosiuose meno centruose, taurų humaniškumą, skaitė šimtai tūkstančių žmonių. Kitais žodžiais, Andriūnui su monografija pavyko išplaukti į plačiuosius amerikiečių vandenius. Tai gražus pavyzdys, ką gali padaryti kilnių norų vienas žmogus. Būtų labai gerai, kad ir kiti mūsų kultūriniai laimėjimai prasiveržtų į plačius kitataučių mases.

Minėjome, kad knygos išleidimas išėjo su nemažais nuostoliais. Jei dar pridėtume penkerių metų darbą, tie nuostoliai

pasidarytų milžiniški. Andriūnas, kuris nėra didelis turtuolis, tai žinojo iš anksto, tačiau savo planą ryžosi vykdyti. Tokius didelius darbus šioje materialistinėje epochoje gali atlikti tik Lietuvos idealistų kartos palikuonis.

Jei alkanas — niekas nemato, o nuoga — visi.

Lietuviška patarlė

Erelis gali kartais nusileisti žemiau už žvirblį, bet žvirblis už erelį niekada aukščiau neškilis.

Anonimas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A.†A. JOSEPHINE BRAZDŽIONIENĖ

Š. m. gegužės 23 d. sukanka vieneri metai, kai į Amžinybę iškeliavo mūsų šeimos narė — Žmona ir Mama.

Jos atminimui, už jos sielą šv. Mišios bus atnaušiamos gegužės 21 d., šeštadienį, 7 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Po gedulingų pamaldų velionės paminėjimas „Ramunės“ restorane. Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Josephine savo maldose.

Liūdintys: vyras Balys ir duktė Kazė.

PADĖKA A.†A. MARIJA MILAŠIENĖ

Mūsų brangi Motina ir Močiutė mirė 1988 m. kovo 19 d. Palaidota Ascension kapinėse, Libertyville, Ill.

Nuosirdžiai dėkome kun. Antanui Miciūnui, M.I.C., šv. Petro parapijos klebonui, Kenosha, Wis. už atnašautas šv. Mišias, visas laidojimo apeigas ir velionės palydėjimą į kapines.

Dėkojame visiems atsiuntusiems gėlių, užprašiusiems šv. Mišias, auką šv. Mišioms, maldas, gausiai dalyvavusiems koplyčioje ir laidotuvėse.

Dėkojame visiems, pareiškęsiems mums užuojautas spaudoje, žodžiu ar raštu.

Dėkojame karšto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Lendman-Mischler Funeral Home už malonų patarnavimą.

Nuliūdę: Dukterys, sūnūs, seserys, broliai ir jų šeimos.

Brangiam Broliai

A.†A. ALFONSUI KEMŽAI

Lietuvoje mirus, mūsų mielą seserėną ir pusbrolių JONĄ KEMŽĄ su šeima ir jo sesutes bei artimuosius Lietuvoje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona Micutienė
Danutė ir Gediminas Drazdys su šeima
Ramutė ir Viktoras Aras
Rasutė ir Grant Ledwich su šeima.

OMAHA, NEBRASKA

A.†A. ANTANAS RIMAS MIKELEVIČIUS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1988 m. gegužės 15 d., sulaukęs 54 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 39 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Stasė Jonikaitė, dukros Vita ir Laura Mikaliūnienė, žentas Edvardas, motina Ona Šilienė su vyru Petru, brolis Algis Mikelevičius, brolienė Adelė ir jų sūnūs, Tadas ir Paulius, gyv. Colorado. Taip pat teta Abelienė, pusbroliai Alfredas ir Povilas Abelkai su šeimomis, pusseserė Rūta Bartkienė su šeima; svainė Dana Varanekienė ir svainis Viktoras Jonikas su šeimomis, Lietuvoje teta Birutė ir pusseserės.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį, gegužės 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gegužės 20 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukros, motina, brolis ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

1988 METAI — GERIAUSIAS LAIKAS APLANKYTI LIETUVĄ! 1988 METŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ TVARKARAŠTIS

TOUR NO.	TOUR COST	DEPART USA	ARRIVE MOSCOW	MOSCOW VILNIUS	MOSCOW HELSINKI	HELSINKI NEW YORK	ITINERARY
LI-882	\$1,975.00	JUNE 14	JUNE 15	JUNE 17	JUNE 27	JUNE 28	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-883	\$1,975.00	JULY 12	JULY 13	JULY 15	JULY 25	JULY 26	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-884	\$1,975.00	AUGUST 16	AUGUST 17	AUGUST 19	AUGUST 29	AUGUST 30	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki
LI-885	\$1,975.00	SEPT. 06	SEPT. 07	SEPT. 09	SEPT. 19	SEPT. 20	2 Nights Moscow, 10 Nights Vilnius, 1 Night Helsinki

GERA ŽINIA...

Jei norite pasikviesti gimines iš Lietuvos aplankyti JAV ar Kanadą, dabar yra geriausias laikas. Nauji valdžios potvarkiai ryšium su giminių išskvietimu bei leidimu jiems lankytis užsienyje, yra žymiai palengvinti. Kreipkitės į mus, pasiūšime smulkia informaciją.

Spaivotam lankstinukui ir tolimesnei informacijai gauti, skambinkite „tollfree“ arba rašykite:

Baltic American Holidays Inc.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.

501 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017 • (212) 972-0200

TOLL FREE

1-800-835-6688

APLINK MUS

x Putnamo seselių rėmėjų Chicago ir apylinkių skyriaus metinis narių susirinkimas bus birželio 5 d. Šv. Mišios. 8 val. ryto Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Po Mišių susirinkimas parapijos salėje. Kalbės ses. Ignė iš Putnamo. Visi nariai ir narys bei svečiai kviečiami dalyvauti.

x Antanas Tamošaitis, dailininkas, lietuvių liaudies meno tyrinėtojas, ir Anastazija Mažeikaitė-Tamošaitienė, dailininkė, gobelenų bei kilimų menininkė, vadovaus IV Kultūros kongreso tautodailės — sodžiaus dailės sekcijos svarstybose.

x Dail. Nijolės Banienės meno darbų parodos atidarymas bus Balzke Lietuvių kultūros muziejaus galerijoje ateinantį penktadienį, gegužės 20 d., 7:30 val. vak. Parodą atidarys akt. Nijolė Martinaitytė. Visi kviečiami dalyvauti.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje gegužės 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x Gegužės 27 d. penktadienį, 7:30 val. vakaro Balzke Lietuvių kultūros muziejuje inž. Vytautas Šliūpas skaitys paskaitą „Mano tėvas-ausrininkas ir tautinis kovotojas dr. Jonas Šliūpas“. Šalia tokių veikėjų, kaip Jonas Basanavičius, Aleksandras Burba, Vincas Kudirka, Juozas Tumas Vaižgantas ir kiti. Jonas Šliūpas priklausė žymių lietuvių tautinio judėjimo įkvėpėjų grupei. Vytautas Šliūpas kalbės apie dr. Jono Šliūpo asmenybę, jo „Aušros“ redagavimą, bei jo nuopelnus lietuvių tautiniam judėjimui. Svarbią paskaitos dalį sudarys asmeniškai Vytauto Šliūpo prisiminimai apie tėvą. Paskaitos proga bus paruošta paroda apie dr. Joną Šliūpą. Po paskaitos bus vaišės. Visi, kurie domisi lietuvių tautinės minties vystymusi, kviečiami dalyvauti.

x „Bridges“, Lithuanian-American News Journal, balandžio 4 nr., išėjo iš spaudos. Anglų kalba leidžiamas mėnesinis žurnalukas duoda žinių apie Lietuvą ir lietuivius. Šiame numeryje rašo vysk. P. Baltakis, Jr. V. Dambra, L. Kudešauskas, Algis Šilas, kaip apraštai A. Cizauskas ir kt. Redaguoja Demmie Jonaitis.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Darius Polikaitis sudarė muzikantų grupę, kuri atliks muzikinę palydą sol. Gintarės Jautakaitės koncerte gegužės 22 d. 3 val.p.p. Jaunimo centre. Solistę palydės Darius Polikaitis — pianinu, Audrius Polikaitis — sintetatorium, Zigmas Mikuzis — mušamaisiais, Tomas Strolia — bosine gitara, Povilas Strolia — akustine gitara.

x Dr. Bronius Vaskelis, Illinois universiteto profesorius, IV Kultūros kongreso metu kalbės „Lituanistikos katedros dabartis ir ateitis“ tema.

x Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas, talkinant Motinų komitetui, rengia Abiturientų pristatymo pokylį, kuris bus birželio 5 d. Sabre Room Flame salėje. Vietų mažai, tai reikia registruotis iš anksto. Bilietų prie durų nebus.

x „Tėvynėn“, Venezuelos Lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, balandžio numeris, išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. Šiame numeryje Velykų proga rašo kun. dr. T. Žiūraitis, gražus straipsnis A. Baltučio apie Maironį ir V. Utenio apie Lietuvos krikščionybės jubiliejų. Taip pat yra daug iliustracijų, liečiančių to krašto lietuvių gyvenimą ir ryšius su vietos gyventojais. Redaguoja redaktorius dr. Vytautas Dambra.

x Linas Buntinas, Downers Grove South aukšt. mokyklos studentas, priklausančios tos mokyklos matematikų klubui, tretis iš eilės metai dalyvauja Illinois valstijos aukšt. mokyklų matematikos varžybose. Prieš kelias savaites vykusiose varžybose Linas laimėjo pirmą vietą ir grįžo pasipuošęs aukso medaliu. Linas ne tik geras studentas, bet ir samoningas lietuvis, veikliai pasireikšiantis lietuviškame bendruomenės gyvenime: lanko Pedagoginį Lituanistikos institutą, veiklus skautas-miško brolis, lietuvių ev. liuteronų „Tėviškės“ parapijos jaunimo ratelio valdybos narys, priklauso Lietuvos vyčių tautinių šokių šokėjų grupei, reiškiasi savo parapijos, o taip pat ir Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos veikloje. Linas yra žinomų Mažosios Lietuvos veikėjų Ramūno ir Liles Buntinų jauniausias sūnus.

x „Alytaus ir jo apylinkių“ monografija, parašyta Tado Navicko, iliustruota su 70 nuotraukų ir 5 žemėlapių, „Draugo“ spaustuveje jau sulaužyta į puslapius. Tikimasi, kad ji pasirodys birželio mėnesį.

x Dėmesio turintiems giminių Lietuvoje! Birželio 13 d. vėl važiuojų į Lietuvą. Tarpininkauju nebrangiai automobilių, įvairių prekių pirkime ir paminklų pastatyme artimiesiems. Šiuo metu parūpinu stereo ir video aparatūrą tinkamą Lietuvoje. Siunčiu kargo. Skambinkite rytais 7-9 val., vakarais iki 9 val. ir šešt., sekmd. (312) 430-4145. Rašykite: Romas Pukštys, 9040 S. Roberts, Hickory Hills, Ill. 60457.

x Greit parduodu vienos ir dviejų seimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

x Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke atliks pirmadienį ir antradienį, gegužės 23 ir 24 dienomis. Atliks šv. Mišias, o paskui bus vakarais 7 val. šv. Mišios ir pamokslai, kuriuos sakys kun. F. Kireilis iš Brighton Parko. Antradienį vakare bus procesija. Parapičiai ir svečiai kviečiami dalyvauti atliaduose.

x Pranas Gaida, „El Hombre de Dios“, Arzobispo Teofilus Matulionis, ispaniška laida, paruošta Vytauto A. Dambros, išversta iš lietuvių kalbos Danutės Rosales. Išleista Caracas mieste, Venezueloje, Ediciones Paulinas (Pauliečių leidykla). Tai naudingas Pietų Amerikos žmonių — katalikų supažindinimas su kankinto ir persekiojamo arkivyskupo T. Matulionio gyvenimu ir darbais.

x Visi žuvę ir mirę lietuvių gegužės 30 d. — Mirusiųjų prisiminimo dieną bus pagerbti trumpomis iškilmėmis Šv. Kazimiero liet. kapinėse prie Steigėjų paminklo tuoj po kapinės laikomų šv. Mišių. Pagerbiamuosius Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Sklypų savininkų dr. ja, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems šauliams, ems. Kunigas vadovaus religinei daliai, bus pasauliečių žodis, vainiko padėjimas, žvakės uždegimas, giesmės. Visuomenė kviečiama šiam mirusiųjų paminėjime dalyvauti.

x Chicago aukštesniosios lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas ir trisdešimt septintosios abiturientų laidos išleistas gegužės 21 d., šeštadienį. Pradžią 9:30 v.r. Iškilmėse kviečiami dalyvauti tėvai su plačiąja visuomene.

x Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitė, kuri bus rugpjūčio 7-14 d. Dainavoje, be pedagoginių, bus ir gyvenimui (ne mokyklai, bet gyvenimui mokomės) naudingų paskaitų. Vieną tokių skaitys inž. Viktoras Jautokas: „Ar mikrobangos kenkia žmogui?“

x Pranas Joga, Akron, Ohio, IV Kultūros kongreso informacijos ir programos koordinatorių, buvo atvykęs į Chicago, sekmadienį dalyvavo Jungtiniame finansų komisijos posėdyje, kitą dieną lankėsi „Draugo“ administracijoje ir susitarė dėl programos atspausdinimo „Draugo“ spaustuveje.

x Kelionė per Didžiąją Britaniją! Organizuojama lietuvių grupė į Didžiąją Britaniją — 3 kraštai. Iš Chicago išvykstame rugsėjo mėn. 20 d., grįžtame spalio mėn. 3 d. Keliausime autobusu iš Londono per Didžiosios Britanijos miestus ir kaimus. Registracija ir informacija pas Vidą Jonušienę, Amber Travel Service, 11745 South-west Highway, Palos Heights, Illinois 60463. Tel. 312-448-7420.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų org. narių susirinkimas įvyks gegužės 20 d., penktadienį, 6:30 v.v. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. Bus pagerbtos motinos. Visi prašomi gausiai dalyvauti. Po susirinkimo kavutė.

x Sekmdienį, gegužės 29 d. 8 v.v. ir pirmadienį, gegužės 30 d. 6 v.v. Jaunimo centre Vilniaus Jaunimo Teatro aktoriai vaidins ištraukas iš J. Marcinkevičiaus dramos „Daukantas“ ir iš kt. lietuvių pjesių. Bilietai į šiuos renginius gaunami Vaznelių prekyboje, tel.: 471-1424.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Jonas Minelga

MERGYTĖ

O-pa, o-pa, o-pa-pa...
Ši dainelė bus trumpa.
Aš mergytė — ne lėlė!
Tėtė sako — kaip gelė.

Jau metukų keturių —
Va, dantukų daug turiu.
Kai pradėsiu eit penktus,
Man pelytė duos kitus.

Ant kojytė abiejų
Po batuką — reikia jų!
O kepturė? Eik jau eik!
Tos kepturės man nereik.

Aš mergytė kaip pupa —
Man dienelė per trumpa.
Sako, triukšmo daug keliu,
O nurinti negaliu.

JEIGU BŪČIAU...

Diena, norėčiau būti saulėta,
nes saulė iššaukia žmones į lauką.

Aidas

Indas, būčiau alaus stiklinė,
nes ją dažnai žmonės naudoja
kai svečiai ateina. Galėčiau
matyti daug futbolo žaidimų.

Vilius

Gyvylys, būčiau lapė, nes
galėčiau visur greitai bėgioti ir
slapstyti.

Teresytė

Vieta, būčiau pajūris. Ten la-
bi gražu, yra daug smėlio ir
didelės bangos.

Andrytė

Oras, būčiau vėjuotas, nes
man toks oras patinka. Būtų
malonu skristi per pasaulį.

Tadas

Automobilis, būčiau limuzi-
nas. Manysė sėdėtų žymūs
žmonės, filmų „žvaigždės“ ir
turtuoliai. Mano langai būtų
Chicagą, sekmadienį dalyvavo
Jungtiniame finansų komisijos
posėdyje, kitą dieną lankėsi
„Draugo“ administracijoje ir
susitarė dėl programos atspau-
dinimo „Draugo“ spaustuveje.

Vilija
Visi Los Angeles Šv. Kazimiero
lit. m-los mokiniai.
(„Jaunystės garsai“)

KAIP ATsirADO GINTARAS

Senovėje augo labai dideli me-
džiai. Iš jų teko sakiniai. Dėl
nežinomų priežasčių tuos
medžius užlejo jūra. Tie sakiniai
užkluvo už akmenų ir paliko po
vandeniu. Per labai ilgą laiką
jie sukietėjo. Taip atsirado Gin-
taras. Audra išmeta gintaro ga-
balėlius į krantą. Žmonės juos
renka.

Andrius Čeponkus
Ottawos Dr. V. Kudirkos lit.
m-los mokinys. Kanada
(„Trupinėliai“)

KELIONĖ Į ŠVEDIJĄ

Aš su savo draugu žaidžiu
elektroninį žaidimą „Varlė“.
Mūsų skaitytuvas yra naujas,
todėl aš dar nebuvau susipažinęs su visomis siste-
momis. Per klaidą aš paspau-
džiau vieną mygtuką progra-
mai, kurią mano tėtė rašė. Staiga
iš mūsų kėdžių išsoko diržai ir
mus prisiėgė. Tada pradėjome
kilti aukštyn. Užmigome.

Kai pradėjome, mes buvome
tankiame miške, kur matėme
pastatą su Švedijos vėliava.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Piešė Larana von Braun
Marquette Parko lit. m-los 7 sk. mokinė.

Nutarėme eiti į vidų ir paklaus-
ti, kokią Švedijos vietą mes
esame.

Atsiradome salėje, kur buvo
daug žmonių. Nei mes, nei tie
žmonės nežinojome kaip išeiti.
Pastebėjau, kad čia viskas labai
senoviška.

Žmonės mus pakvietė kavai.
Mes kalbėjome apie savo laikus.
Jie labai domėjosi ir norėjo
daugiau sužinoti. Staiga mes
pakilome ir grįžome į savo
laikus.

Po vakarienes apie viską
papasakojome tėveliui apie
viską. Jis sakė mums netikėtai,
bet kai mama išėjo, jis man
pamerė akį...

Vika Ross,
Toronto Maironio lit. m-los
mokinė. Kanada. (Maironio
mokyklos metraštinė)

TAUTOS ŠVENTĖ

Mūsų visa mokykla: lietuvių
ir amerikiečių minėjo Vasario
šešioliktąją. Pirmiausia buvo
vėliavų įnešimas ir himnai. Ta-
da kun. V. Mikolaitis sukalbėjo
malda. Dar kalbėjo seselė vedėja
ir mūsų mokytoja Rūta Jauto-
kienė. Andrius Prialgauskas,
mano skyriaus draugas, skaitė
Nepriklausomybės aktą. Šešto
skyriaus mokiniai padėkavo
Maironio eilėraščių. Mūsų
mokytoja rodė skaidres apie
Vilnių, Kauną, bažnyčias, Auš-
ros vartus. Nemuno ir Neris
santaka ir daug kitokių dalykų.
Ji aiškino skaidres lietuviškai
ir angliškai, kad suprastų visi
parapijos mokyklos mokiniai.
Kai pabaigė rodyti skaidres,
tada dainavo lietuviškas
daines: „Grįšim, grįšim“ ir
„Kur gintarais nusėtas marių
krantas“.

Larana von Braun,
Marquette Parko lit. m-los
7 sk. mokinė

ADOMAS

Adomas yra populiarus
lietuvių vardas. Tas vardas
žmonėse turi nemažai paly-
ginimų. Štai keletas iš jų: 1)
Tupinėja kaip Adomas apie
Jieva. 2) Gyvena kaip Adomas
pas Dievą ant kampo (gerai). 3)
gyvena kaip Adomas rojuje (la-
gai gerai). 4) Gyveno kaip
Adomas rojuje, kol buvo soferiu
(gerai). 5) Gyvenai kaip Adomas
rojuje, tai ir vartai ultoju (tin-
gini). 6) Visi vaikai vienodi
kaip Adomas su Jieva. 7)
Gyvena kaip Adomas su Jieva
už pečiaus (krosnies) pas Dievą
(labai gerai). 8) Ką čia niurkai
kaip Adomas voverę (negražiai
dirbi). Niurkyti — glamžyti,
kankinti.

GALVOSŪKIS NR. 157

(žiūrėkite brėžinį su raidėmis)

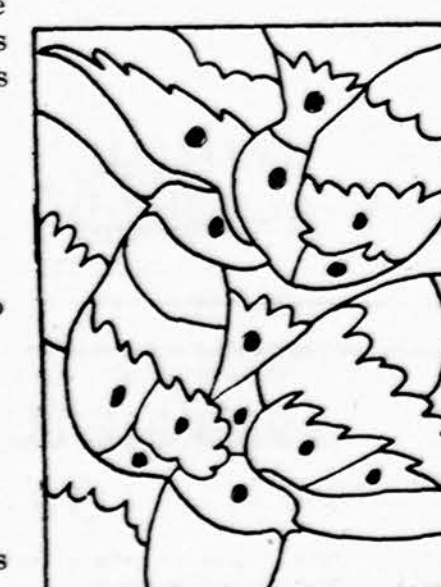
Vienas berniukas nuėjo į kėg-
liavimo salę pažaisiti kėgliais
(bowling pins). Salėje nebuvo
žaidžiančių žmonių. Prie ber-
niuko priejo salės savininkas ir
paklausė, ar jis nenorėtų pažais-
ti vieną specialų žaidimą.
Berniukas sutiko. Savininkas
sustatė 9 kėglis (pins) iš eilės.
Ant kiekvieno kėglio buvo
užrašyta raidė. Pasžiūrėję į
brėžinį, turėsite vaizdą, kaip
atrodė kėgliai su visomis ra-
idėmis. Savininkas paėmė mažą
metalinį kamuoliuką ir
parideno. Kamuoliukas per-
vertė vidurinį kėglį su raide T
(brėžinyje pažymėtas lankeliu).
Liepė berniukui perskaityti
likusias raides: **starling**, tai
paukščio vardas. Savininkas
liepė kiekvienam rutuliuko
ridenimu perverti vieną kėglį,
kad likusieji vėl sudarytų reikš-
mingą žodį. Berniukui žaidimas
patiko. Parašykite, kokius kėg-
lius iš eilės berniukas nuvertė,
kad gautų vis naują reikšmingą
žodį. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 158

(žiūrėkite piešinėlį) Vėl
modernaus meno parodoje. Ka-
bojo sienoje didokas paveikslas
be užrašo, apačioje buvo tik
numeris. Kas norėjo sužinoti šio
paveikslą reikšmę, turėjo pirkti
katalogą, kuriame buvo šio pa-
veikslą pavadinimas. Pamėgin-
kite atspėti. Kas parašys
tikrąją kataloge pažymėtą
reikšmę, gaus 10 taškų, o
pareiškė savo nuomonę, tik 5
taškus.

GALVOSŪKIS NR. 159

(žiūrėkite piešinėlį) Taškais
pažymėtas dalis nuspalvinkite
geltonai, o likusias mėlynai.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 160

Sužinokite ir parašykite
vardą moters, kuri vadinas
Smith. Ji visada visokių
iškilnių progą dainuodavo šias
daines: „God Bless America“ ir
„When the Moon Comes Over
the Mountain“. Gal ir jūs ją
esate matę filmuose. (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 137 ATSAKYMAS

Šlakas arba dėmė vaiduoklio
akyje.

GALVOSŪKIO NR. 138 ATSAKYMAS

10 + 29 + 38 + 47 + 56 bus
180

GALVOSŪKIO NR. 140 ATSAKYMAS

Juan Ponce de Leon atrado
Floridą. Šiais metais sueina 475
metai nuo Floridos atradimo.

GALVOSŪKIS NR. 156

Du amerikiečiai vaikai Harry
ir Barry gimė tą pačią dieną ir
tais pačiais metais. Jie turi tą
pačią motiną ir tą patį tėvą,
tačiau jie nėra dvynukai. Kaip
visa tai suprasti? (5 taškai)